

POWIATOWA STACJA SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNA W SUWAŁKACH

16-400 Suwałki ul. Utrata 9A Tel. (087) 565-28-60 Fax. (087) 565-28-61
e-mail: psse.suwalki@pis.gov.pl www. <https://www.gov.pl/web/psse-suwalki>

PPIS.046.1.2022

Suwałki, 25. 02. 2022 r.

Pan
Roman Rynkowski
Zastępca Prezydenta
Miasta Suwałk

Na podstawie art. 12 a pkt 3 Ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 195) przedkładam Radzie Miejskiej w Suwałkach „Informację o stanie bezpieczeństwa sanitarnego na terenie Miasta Suwałki w 2021 roku”.

PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
w Suwałkach
mgr Elżbieta Bebnaruko

Otrzymują:

1. Biuro Rady Miejskiej w Suwałkach
2. Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia Urzędu Miejskiego w Suwałkach

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego na terenie Miasta Suwałki w 2021 r.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Suwałkach powstała 01. 01. 2002 r. w wyniku przekształcenia Miejskiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej i funkcjonuje jako państwowa jednostka organizacyjna (jednostka budżetowa) wykonująca zadania na obszarze miasta Suwałk, jako miasta na prawach powiatu i powiatu suwalskiego ziemskiego.

Zadania i zakres działań Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej wynikają głównie z Ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej z dnia 14 marca 1985 r. (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 195) oraz innych przepisów dotyczących podmiotów leczniczych, państwowych jednostek organizacyjnych i jednostek budżetowych.

Obszar działania.

Terytorialny zakres działania Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Suwałkach obejmuje miasto Suwałki oraz gminy: Bakalarzewo, Filipów, Jeleniewo, Przerośl, Raczki, Rutkę Tartak, Suwałki, Szypliszki i Wizajny.

Zadania i zakres działania.

Państwowa Inspekcja Sanitarna jest powołana do realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego, w szczególności poprzez sprawowanie nadzoru sanitarnego nad warunkami:

- higieny środowiska,
- higieny pracy w zakładach pracy,
- higieny radiacyjnej,
- higieny procesów nauczania i wychowania,
- higieny wypoczynku i rekreacji,
- zdrowotnymi żywności, żywienia i produktów kosmetycznych,
- higieniczno – sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne.

Sprawowanie nadzoru ww. zakresie ma na celu ochronę zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawania chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

Do zadań Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej należy wykonywanie wszelkich czynności związanych z realizacją zadań z zakresu zdrowia publicznego należących do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Suwałkach, a w szczególności:

1. Prowadzenie spraw związanych z wykonywaniem czynności kontrolnych i innych czynności wynikających z zadań nałożonych na Państwowych Powiatowych Inspektorów Sanitarnych.
2. Pobieranie materiału do analiz i badań laboratoryjnych i przekazywanie do wykonania analiz do Oddziału Laboratoryjnego PSSE w Suwałkach oraz Laboratorium Wojewódzkiej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Białymstoku.
3. Działanie przeciwepidemiczne.
4. Opracowywanie analiz i ocen epidemiologicznych oraz stanu higieniczno-sanitarnego.
5. Przygotowywanie projektów decyzji i wykonywanie innych czynności w postępowaniu administracyjnym i w postępowaniu egzekucyjnym w administracji.
6. Przygotowywanie wniosków o ukaranie do Sądu Rejonowego w Suwałkach.
7. Przygotowywanie spraw związanych z prowadzeniem dochodzenia oraz wnoszenie i popieranie oskarżenia w postępowaniu uproszczonym według odrębnych przepisów.
8. Inicjowanie, organizowanie, koordynowanie, prowadzenie i nadzorowanie działalności na rzecz promocji zdrowia.
9. Opracowywanie projektów, planów pracy oraz sprawozdań z działalności Stacji.
10. Prowadzenie postępowania i dokumentacji w sprawie stwierdzania chorób zawodowych.

Czynności kontrolne, funkcje nadzorcze oraz współpraca Powiatowej Stacji obejmuje w szczególności:

1. Zapobieganie i zwalczanie chorób zakaźnych, pasożytniczych i niezakaźnych mogących szerzyć się epidemicznie.
2. Higienę środowiska naturalnego i środowiska bytowego z uwzględnieniem higieny urządzeń i obiektów użyteczności publicznej.

3. Warunki sanitarne produkcji, obrotu i jakości zdrowotnej środków spożywczych i używek mających wpływ na zdrowie człowieka.
4. Higienę pracy oraz zapobieganie chorobom zawodowym.
5. Lokalizacje inwestycji pod względem wymagań higienicznych.
6. Warunki higieniczne w zakładach nauczania, wychowania i opieki nad dziećmi.
7. Współpracę z innymi instytucjami i organizacjami, jak np.:
Inspekcją Weterynarii, Inspekcją Pracy, Inspekcją Handlową, Inspekcją Ochrony Środowiska, Komendą Miejską Policji i Strażą Miejską.

Struktura organizacyjna.

W skład Powiatowej Stacji wchodzi:

1. Zakład leczniczy – Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Suwałkach, w której utworzono jednostkę organizacyjną zakładu leczniczego – Medyczne Laboratorium Diagnostyczne, z komórką organizacyjną zakładu leczniczego, tj. Sekcją Badań Mikrobiologicznych;
2. Komórki organizacyjne zakładu leczniczego:
 - Oddział Epidemiologii,
 - Oddział Bezpieczeństwa Żywności i Żywienia,
 - Oddział Higieny Komunalnej,
 - Oddział Promocji Zdrowia,
 - Oddział Laboratoryjny,
 - Samodzielne stanowisko pracy ds. Nadzoru Zapobiegawczego,
 - Samodzielne stanowiska pracy ds. Higieny Pracy.
3. Samodzielne stanowiska pracy:
 - Samodzielne stanowisko pracy do spraw Systemu Zarządzania Laboratorium,
 - Samodzielne Stanowisko pracy do spraw Systemu Zarządzania Nadzoru i Kontroli Zarządczej;
4. Oddział Ekonomiczny i Administracyjny,
 - Samodzielne stanowisko pracy ds. Statystyki,
 - Samodzielne stanowisko pracy Radcy Prawnego,
 - Samodzielne stanowisko pracy Głównego Księgowego,
 - Samodzielne stanowisko pracy ds. Kadr,
 - Samodzielne stanowisko pracy ds. Obsługi,
 - Samodzielne stanowisko pracy ds. Informatyki,

- Samodzielne stanowisko pracy Archiwisty.

Aktualne zatrudnienie – stan na 31.12.2021 r.- 58 osób, w przeliczeniu na pełne etaty: 57,5 etatu.

W przedstawianej ocenie za 2021 r. omówione zostały wybrane zagadnienia z zakresu nadzoru poszczególnych Oddziałów Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Suwałkach mające największy wpływ na stan bezpieczeństwa sanitarnego. Dla oceny stanu sanitarnego istotne znaczenie mają te elementy otoczenia, które w przypadku długotrwałej ekspozycji mogą być źródłem czynników patogennych dla ludności.

Do takich elementów należą między innymi:

- występowanie chorób zakaźnych i zatruc,
- woda wykorzystywana do picia i na potrzeby gospodarcze,
- odpady stałe i ścieki oraz sposób ich utylizacji,
- środowisko pracy dzieci, młodzieży i dorosłych,
- sfera usług socjalnych, zdrowotnych i gastronomicznych,
- żywność – jej jakość, zanieczyszczenie, stan odżywienia ludności.

W każdym z nadzorowanych obiektów działalność Inspekcji Sanitarnej zmierzała do rozpoznania, a następnie eliminowania lub chociażby minimalizowania zagrożeń dla zdrowia mieszkańców.

W roku 2021, w związku z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 13. 03. 2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego (Dz. U. 2020 r., poz. 433 ze zm.), zwalczanie III i IV fali epidemii SARS-CoV-2 było priorytetowym zadaniem dla pracowników inspekcji sanitarnej. Do realizacji zadań w ww. zakresie włączeni zostali wszyscy pracownicy PSSE w Suwałkach.

Z uwagi na utrzymującą się dynamiczną sytuacją epidemiczną zakażeń wirusem SARS Cov-2 w kraju w 2021 r. dodatkowo realizowano kontrole sprawdzające przestrzeganie określonych ograniczeń, nakazów i zakazów wprowadzonych rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 maja 2021 r. w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz.U. z 2021 r. poz. 861 ze zm.). Ogółem pracownicy PSSE w Suwałkach w całym powiecie wykonali 572 kontrole związane z ww. problematyką.

Oddział Epidemiologii

Ocena stanu sanitarnego miasta Suwałki za 2021 r.

Oddział Epidemiologii na terenie działania Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Suwałkach pełnił nadzór nad:

- zgłaszalnością i opracowywaniem zachorowań na choroby zakaźne,
- przestrzeganiem reżimu sanitarnego w podmiotach leczniczych,
- wykonawstwem szczepień ochronnych.

Na terenie miasta Suwałki w 2021 roku zarejestrowano **ogółem 4456** zachorowań na choroby zakaźne, w tym **4164** zachorowań wymagających opracowania epidemiologicznego i **292** zachorowania podlegające zgłoszeniu i rejestracji.

Porównawcze dane liczbowe roku 2021 do 2020 przedstawia tabela Nr 1 i Nr 2.

Analiza zachorowań na choroby zakaźne podlegające zgłoszeniu (które przedstawia tabela nr 1) wykazuje wzrost zachorowań na choroby zakaźne w 2021 r. w stosunku do 2020r. W roku 2021 zarejestrowano 292 zachorowania, a w 2020 r. 204 zachorowania.

Wzrost zachorowań nastąpił głównie wśród chorób:

1. Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy z 1 w 2020 r. na 8 w 2021 r.
2. Wirusowe zakażenia jelitowe nieokreślone z 42 w 2020 r. na 85 w 2021 r.
3. Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez norowirusy z 2 w 2020r. na 6 w 2021r.
4. Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2 z 19 w 2020 r. na 46 w 2021 r.
5. Ospa Wietrzna z 75 w 2020 r. na 103 w 2021 r.

Spadek zachorowań nastąpił wśród chorób:

1. Inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez *Clostridium difficile* z 48 w 2020 r. na 34 w 2021 r.
2. Płonica z 4 w 2020 r. na 1 w 2021 r.
3. Grypa ogółem z 8 w 2020 r. na 0 w 2021 r.

W pozostałych jednostkach chorobowych nastąpił niewielki wzrost lub spadek zachorowań w stosunku do 2020 r., co przedstawia tabela Nr 1.

Zachorowania na choroby zakaźne wymagające epidemiologicznego opracowania (tabela Nr 2) wykazały bardzo duży wzrost zachorowań w 2021 r. w stosunku do 2020 r. W roku 2020 r. zarejestrowano **2526** zachorowań, a w 2021 r. – **4164** zachorowania. Tak duży wzrost zachorowań spowodowany był trzecią i czwartą falą zachorowań spowodowanych wirusem SARS-CoV-2 wywołującym zakażenie COVID-19.

Wzrosły zachorowania na:

1. Wirusowe zapalenie wątroby typu B z 1 w 2020 r. na 7 w 2021 r.
2. Wirusowe zapalenie wątroby typu C z 2 w 2020 r. na 6 w 2021 r.
3. Zakażenia SARS-CoV-2(COVID-19) z 2425 w 2020 r. na 4074 w 2021 r.

Spadły zachorowania na :

1. Borelioza z Lyme z 47 w 2020 r. na 42 w 2021r.
2. Salmonellozy z 10 w 2020 r. na 2 w 2021 r.
3. Styczność i narażenie na wściekliznę, potrzeba szczepień z 17 w 2020 r. na 10 w 2021

Pozostałe zachorowania zarejestrowane w 2021 r. w omawianej grupie utrzymywały się na podobnym poziomie w stosunku do 2020 r. (tabela Nr 2).

W 2021 roku zbiorowych zatruc pokarmowych nie zarejestrowano.

Nadal kontynuowano realizację programu eradykacji poliomyelitis na oddziałach szpitalnych dziecięcych i w podmiotach wykonujących działalność leczniczą, gdzie przeprowadzono 12 kontroli w tym zakresie, oraz program „Sentinel” – nadzór epidemiologiczny nad gripą.

W 2021 roku Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Suwałkach obejmowała nadzorem sanitarnym **139 podmiotów leczniczych i praktyk zawodowych lekarzy**, w tym :

- 3 szpitale
- 27 przychodni
- 83 gabinetów praktyk lekarskich
- 26 inne (głównie gabinety medyczne w szkołach)

Przeprowadzono ogółem **27 kontroli**, w tym **18 kontroli kompleksowych**, **2 kontrole** sprawdzające oraz **7 kontroli interwencyjnych**. Wydano **3 decyzje administracyjne**, w przypadku pięciu decyzji zmieniono termin realizacji zaleceń zawartych w decyzji pierwotnej. Nałożono 2 mandaty karne na kwotę 400 złotych. W skontrolowanych obiektach stan sanitarno-techniczny dobry. Oddział Epidemiologii zarówno w podmiotach leczniczych jak i w praktykach zawodowych lekarzy zwracał szczególną uwagę na wykonywane procesy dekontaminacji narzędzi zabiegowych, sprzętów medycznych oraz sprzątnięcia i dezynfekcji powierzchni pomieszczeń, które zapobiegają przenoszeniu się niebezpiecznych zakażeń wirusowych oraz bakteryjnych wśród leczonych pacjentów. Wnioski pokontrolne wskazują na właściwy dobór środków dezynfekcyjnych w placówkach i systematyczne przeprowadzanie procesów myjąco – dezynfekcyjnych. W podmiotach leczniczych i w gabinetach lekarskich stosowano preparaty dezynfekcyjne zarejestrowane i dopuszczone do obrotu. Kontrola procesów sterylizacyjnych w placówkach prowadzona była prawidłowo. Rejestry dokumentujące procesy sterylizacyjne prowadzono na bieżąco i czytelnie. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

W 2021 roku nadzorowano również postępowanie z odpadami medycznymi niebezpiecznymi. W obiektach skontrolowanych wytwarza się odpady medyczne o kodach: **180103, 180104**. Są one segregowane w miejscu powstania, przetrzymywane w urządzeniach chłodniczych i przekazywane firmom uprawnionym do odbioru odpadów. Przechowywanie odpadów medycznych niebezpiecznych i postępowanie z odpadami w podmiotach leczniczych i gabinetach praktyk lekarskich było zgodne z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z 2017 r. Placówki posiadały przygotowaną dokumentację potwierdzającą odbiór odpadów medycznych niebezpiecznych.

W skontrolowanych obiektach znajdowały się również opracowane i wymagane ustawą procedury sanitarno-higieniczne:

- ❖ higienicznego mycia rąk,
- ❖ dezynfekcji rąk,
- ❖ mycia, dezynfekcji narzędzi i sprzętów medycznych,
- ❖ postępowania po ekspozycji zawodowej,
- ❖ sprzątnięcia i dezynfekcji pomieszczeń,
- ❖ postępowania z brudną bielizną,
- ❖ postępowania z odpadami medycznymi,
- ❖ izolacji pacjenta z zakażeniem lub chorobą zakaźną (dotyczy szpitali).

Z przeprowadzonej analizy za 2021 r. z wykonawstwa szczepień ochronnych w grupie wiekowej **0-19 lat** stan uodpornienia dzieci i młodzieży utrzymuje się na podobnym poziomie i wynosi **99,6 %**. Jest to uodpornienie zadawalające. W zakresie prowadzonej dokumentacji poszczepiennej, przechowywania szczepionek oraz transportu szczepionek do punktów szczepień w 2021 r. nieprawidłowości nie stwierdzono. Do PSSE w Suwałkach w 2021 r. zgłoszono trzy niepożądane odczyny poszczepienne – prawidłowo. W jednym NZOZ w 2021 roku doszło do przerwania łańcucha chłodniczego szczepionek wskutek awarii instalacji elektrycznej o godzinie 01.00 w nocy. Szczepionki były przechowywane w temperaturze powyżej 8° C > 8 godzin. Decyzją Nadzoru Farmaceutycznego szczepionki zostały zutylizowane.

Oddział Epidemiologii w 2021 r. wystosował 17 wystąpień do kierowników podmiotów leczniczych dotyczących m.in. zagadnień:

- zgłaszania chorób zakaźnych,
- w sprawie ognisk wywołanych SarsCoV-2 i patogenów alarmowych,
- w sprawie badań w kierunku grypy,
- w sprawie wzorów sprawozdań ze szczepień kwartalnych i rocznych,
- w sprawie szczepionek wysoceskojarzonych,
- w sprawie stosowania szczepionki Prewenar 13,
- w sprawie szczepień przeciw Covid-19,
- w sprawie szczepień przeciw grypie,
- w sprawie zgłaszalności zgonów na druku ZLK-5 przez lekarzy,
- w sprawie szczepionki Pentaxim,
- w sprawie zapobiegania i kontroli rozprzestrzeniania się bakterii opornych na karbapenemy,
- w sprawie próbek przeznaczonych do sekwencjonowania wirusa SarsCoV-2,
- w sprawie niewpisanych badań w kierunku SarsCoV-2 do systemu EWP.

W związku z pandemią Covid-19 nie dokonano kontroli kompleksowych w szpitalach na terenie miasta Suwałki. Były prowadzone wyłącznie kontrole tematyczne i kontrole sprawdzające postępowanie administracyjne. Praca Oddziału Epidemiologii w większości 2021 roku była skupiona głównie na dalszym zwalczaniu epidemii COVID-19. Okresowo w 2021 w prace była zaangażowana cała Stacja Sanitarno- Epidemiologiczna. Pracownicy

stacji pracowali w systemie dwuzmianowym przez 7 dni w tygodniu. Łącznie przeprowadzono 4164 wywiadów epidemiologicznych, w tym 4074 to wywiady epidemiologiczne w związku z zakażeniem SarsCoV-2 (COVID-19).

Podsumowując działalność nadzorową, należy stwierdzić, że przez większość 2021 roku Oddział Epidemiologii zajmował się głównie opracowywaniem zakażeń wywołanych wirusem SARS –CoV-2.

W załączeniu: tabela Nr 1 i Nr 2

Tabela Nr 1

Choroby zakaźne podlegające zgłoszeniu.

Jednostka chorobowa		Rok 2020	Rok 2021
		Liczba zachorowań	Liczba zachorowań
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe		-	1
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe		-	-
Wirusowe zakażenia jelitowe	wywołane przez rotawirusy	1	8
	wywołane przez norowirusy	2	6
	nieokreślone	42	85
	inne określone	4	4
Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2		19	46
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez Clostridium difficile		48	34
Biegunka i zapalenie żołądkowo jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu		1	3
Płonica		4	1
Choroba wywołana przez Streptococcus pyogenes, inwazyjna - róża		-	-
Ospa wietrzna		75	103
Świnka (nagminne zapalenie przyusznic)		-	1
Grypa ogółem		8	0
Ogółem:		204	292

Tabela Nr 2

Choroby zakaźne podlegające opracowaniu epidemiologicznemu.

Jednostka chorobowa		Rok 2020	Rok 2021
		Liczba zachorowań	Liczba zachorowań
Salmonellozy	zatrucia pokarmowe	10	2
	posocznica	-	-
	inne zakażenia pozajelitowe	3	-
Krzusiec		-	-
Choroba meningokokowa inwazyjna - posocznica		-	1
Lamblioza		-	2
Borelioza z Lyme		47	42
Styczność i narażenie na wściekliznę/ potrzeba szczepień		17	10
Kleszczowe zapalenie mózgu		8	6
Zapalenie mózgu		1	-
Zapalenie opon mózgowych		3	1
Odra		-	-
Wirusowe zapalenie wątroby	typu A	-	-
	typu B przewlekłe	1	7
	typu C	2	6
Yersinioza		-	2
Ostre porażenie wiotkie u dzieci w wieku 0-14 lat		-	-
Choroba wywołana przez Streptococcus pneumoniae		2	4
Choroba wywołana przez Haemophilus influenzae		1	-

Leptospiroza	-	2
Kiła	-	1
HIV	5	3
AIDS	1	-
Choroba wywołana przez <i>Septococcus pyogenes</i> – zespół wstrząsu toksycznego	-	1
Toksoplazmoza	-	-
Zakażenia SARS-CoV-2(COVID-19)	2425	4074
Ogółem:	2526	4164

Opracowała:

Joanna Dyczewska

Kierownik Oddział Epidemiologii

tel.87 565 28 63

Ocena bezpieczeństwa zdrowotnego żywności 2021

Ocena stanu sanitarnego obiektów produkcji i obrotu żywnością oraz materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością

Na terenie miasta Suwałki w 2021 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Suwałkach posiadał pod swoim nadzorem **833 obiektów**: **59** obiektów produkcji żywności, **515** obiektów obrotu żywności, **210** obiektów żywienia zbiorowego (w tym **129** zakładów żywienia zbiorowego otwartego i **81** zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego), **12** zakładów usług cateringowych, **28** zakłady obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością oraz **8** zakładów obrotu kosmetykami:

❖ **59 zakładów produkcji żywności:**

- 5 wytwórni lodów,
- 13 automatów do lodów,
- 1 wytwórnia tłuszczów roślinnych i mieszanin tłuszczów zwierzęcych z roślinnymi,
- 10 piekarni,
- 11 ciastkarni,
- 1 przetwórnia owocowa,
- 1 browar,
- 1 wytwórnia napojów bezalkoholowych,
- 4 zakłady garmażeryjne,
- 2 zakłady przemysłu zbożowo – młynarskiego,
- 1 dostawca bezpośredni,
- 2 producentów żywności w warunkach domowych,.
- 7 wytwórni żywności;

❖ **515 zakładów obrotu żywnością:**

- 188 sklepów spożywczych, w tym 18 supermarketó,
- 25 kiosków spożywczych,
- 31 aptek,
- 30 magazynów hurtowych,
- 32 obiektów ruchomych i tymczasowych,
- 129 środków transportu żywności,
- 80 innych obiektów obrotu żywnością;

❖ **214 zakładów żywienia zbiorowego:**

- 129 zakładów żywienia zbiorowego otwartego, w tym 48 zakładów małej gastronomii oraz 8 zakładów małej gastronomii w zakładach tymczasowych lub ruchomych,
- 93 zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego;

❖ **12 zakładów usług cateringowych;**

❖ **28 zakładów obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością;**

❖ **8 zakładów obrotu kosmetykami.**

W 2021 roku skontrolowano ogółem **317 zakładów: 38** obiektów produkcji żywności, **125** obiektów obrotu żywności, **137** obiektów żywienia zbiorowego (w tym **73** zakłady żywienia zbiorowego otwartego i **64** zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego), **9** zakładów usług cateringowych, **8** zakładów obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.

W 2021 roku przeprowadzono ogółem 809 kontroli: **56** kontroli w zakładach produkcji żywności, **254** kontrole zakładów obrotu żywności, **185** kontroli zakładów żywienia zbiorowego (w tym **112 kontroli** zakładów żywienia zbiorowego otwartego i **73** kontroli zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego), **16** kontroli zakładów usług cateringowych, **10** kontroli zakładów obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.

W związku z zapobieganiem ryzyka rozprzestrzeniania się epidemii COVID-19 przeprowadzono na terenie miasta Suwałki **141** kontroli związanych wyłącznie z przestrzeganiem obostrzeń przeciwepidemicznych.

W 2021 roku przeprowadzono **68** kontroli interwencyjnych. W ramach kontroli interwencyjnych rozpatrywano skargi wpływające do PPIS od klientów, które dotyczyły głównie sprzedaży środków spożywczych o niewłaściwej jakości, sprzedaży środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia, nieodpowiednie warunki sanitarno - higieniczne zakładów, brak przestrzegania procedur higienicznych w zakładach, obecność szkodników, niewłaściwe warunki przechowywania środków spożywczych, niewłaściwa jakość serwowanych posiłków w zakładach żywienia. Łącznie w 2021 roku wniesiono **20** skarg, z czego **3** uznano za zasadne (w tym interwencje związane z COVID – 19). Najwięcej interwencji dotyczyło **zakładów obrotu żywnością** oraz **zakładów żywienia zbiorowego otwartego**.

W wyniku stwierdzanych podczas kontroli nieprawidłowości i uchybień wydano **94 decyzji** administracyjnych nakazujących ich usunięcie, celem spełnienia wymagań zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w tym wydano **1** decyzję o zakazie wprowadzania do produkcji nieidentyfikowalnych środków spożywczych oraz **2** decyzje o unieruchomieniu zakładu, z czego **1** decyzja została wydana w związku z naruszeniem ustawowych ograniczeń i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii wywołanej zakażeniem wirusem SARS-CoV-2. Ponadto PPIS w Suwałkach wydał decyzję wymierzającą karę pieniężną za niezastosowanie się do ustanowionych ustawowo nakazów, zakazów i ograniczeń określonych w aktach prawnych.

W 2021 roku winnych zaniedbań ukarano **50 mandatami karnymi** na sumę **10 100 zł** (w tym **22 mandatów karnych** na łączną kwotę **1700 zł** w związku ze stwierdzonymi uchybieniami związanymi z nieprzestrzeganiem obostrzeń przeciwepidemicznych).

W 2021 roku skierowano 1 wniosek do Sądu Rejonowego :

- 1 wniosek z tytułu ukarania pracownika (obsługującego klientów sklepu) za niedopełnienie obowiązku prawidłowego zakrywania ust i nosa za pomocą maseczki ochronnej wynikającego z § 25 ust. 1 pkt. 2 lit. d oraz e oraz w związku z § 25 ust. 1 pkt. 17 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 06 maja 2021 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz. U. z 2021 r. poz. 861 z późn. zm.) wydanego na podstawie przepisów art. 46a i art. 46b pkt. 1-6 i 8-13 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. poz. 2069), t.j.:
- 1 wniosek o popełnieniu wykroczenia polegającego na naruszeniu przepisów karnych ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 195), tj. art. 38 ust. 1 poprzez utrudnianie i prośbę udaremnienia czynności kontrolnych organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakładzie żywienia zbiorowego.

Stan sanitarno – techniczny nadzorowanych obiektów oceniany był wg jednolitych procedur urzędowej kontroli żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, obowiązujących na terenie całego kraju na podstawie zarządzenia Głównego Inspektora Sanitarnego.

W wyniku przeprowadzonej w **2021 roku** oceny zgodności stanu sanitarno – technicznego z obowiązującymi przepisami prawa żywnościowego, **żadnego** zakładu nie **oceniono jako niezgodnego z wymaganiami**.

Zakłady produkcji żywności

W ww. grupie obiektów pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego znajdowało się **59 zakładów**.

W 2021 roku skontrolowano **38** obiekty. Przeprowadzono łącznie **30** kontroli, w tym **20** kontrole kompleksowe, podczas których ocenie poddano stan sanitarno – techniczny oraz funkcjonowanie systemów bezpieczeństwa żywności opartych o zasady Dobrej Praktyki Higienicznej (GHP), Produkcyjnej (GMP) oraz zasady HACCP.

Wszystkie zakłady produkcyjne, tj. 59 zakładów (wg rejestru zakładów), posiadają wdrożony system HACCP.

Najczęściej powtarzające się uchybienia odnotowywane w tej grupie obiektów, to m.in.:

- niewłaściwy, rażący stan sanitarny mroźni (nieporządek, bałagan),
- surowce używane do produkcji (orzechy ziemne, prażone, krojone) po upływie daty minimalnej trwałości,
- nieidentyfikowalna masa lodowa przetrzymywana w magazynie wyrobu gotowego,
- brak realizacji harmonogramu badań wyrobów gotowych na 2021 rok,
- niewłaściwa kontrola nad procesem produkcyjnym oraz dokumentacją produkcyjną,
- brak orzeczenia lekarskiego z badań do celów sanitarno – epidemiologicznych pracowników,
- niewłaściwie opracowane instrukcje mycia i dezynfekcji,
- brak weryfikacji systemu HACCP w tym brak badań laboratoryjnych wyrobu gotowego,
- niewłaściwy stan sanitarny pomieszczeń i wyposażenia piekarni,
- brak kontroli jakości produktu gotowego na zawartość akryloamidu,
- niewłaściwe znakowanie wyrobów gotowych,
- brak aktualnych zapisów z realizacji GHP/GMP oraz systemu HACCP,
- niewłaściwy proces mycia i suszenia zastawy stołowej, brak etapu wyparzenia,
- brak zachowanej segregacji asortymentowej w urządzeniach chłodniczych,

- niewłaściwy stan techniczny zakładu (pobita terakota, łuszcząca się farba na ścianie i suficie).

W każdym przypadku podejmowano działania represyjne w stosunku do osób winnych tych zaniedbań – wydano **16** decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie nieprawidłowości, w tym 1 decyzja zakazująca wprowadzająca do produkcji nieidentyfikowalnych środków spożywczych.

Nałożono **7 mandatów** karnych na kwotę **1800 zł**.

Nieprawidłowości stwierdzono w **4** ocenionych przedsiębiorstwach, co stanowi **11 %** wszystkich zakładów skontrolowanych z tej grupy obiektów.

Zakłady obrotu żywnością

W 2021 roku nadzorem sanitarnym objęto **188** obiektów obrotu żywnością. Ogółem skontrolowano **125** zakładów obrotu żywnością, przeprowadzono łącznie **254** kontroli, z czego **50** kontroli kompleksowych, podczas których ocenie poddano funkcjonowanie systemów bezpieczeństwa żywności opartych o zasady Dobrej Praktyki Higienicznej (GHP) oraz zasady systemu HACCP.

Na podstawie uzyskanych danych stwierdzono, że zasady dobrej praktyki higienicznej były przestrzegane i stosowane we wszystkich zakładach obrotu żywnością, natomiast system HACCP został wdrożony w **147** obiektach, co stanowi **78%** wszystkich zakładów z tej grupy. W stosunku do pozostałych zakładów (kioski, handel obwoźny, transport) zastosowano podejście elastyczne – przestrzeganie zasad GHP/GMP uznano za równoważne ze spełnieniem art. 5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 852/2004 dot. obowiązku opracowania, wdrożenia utrzymania stałej procedury na podstawie zasad HACCP.

W wyniku przeprowadzonej oceny z wykorzystaniem arkusza oceny stanu sanitarnego zakładu obrotu żywnością nie oceniono żadnego zakładu obrotu żywnością jako niezgodny. Nieprawidłowości stwierdzono w **17** ocenionych zakładach, co stanowi **10,70%** obiektów skontrolowanych w tej grupie zakładów.

Najczęściej stwierdzane w czasie kontroli uchybienia dotyczyły:

- niewłaściwy stan sanitarny regałów na środki spożywcze (okurzone) oraz posadzki w części spożywczej i przemysłowej sklepu,
- brak harmonogramu szkoleń pracowników oraz potwierdzenia z przeszkolenia pracowników,

- obecność odchodów szkodników w sklepie,
- brak zachowanej segregacji asortymentowej w magazynie,
- niewłaściwy stan techniczny pomieszczenia magazynowego,
- niewłaściwy stan sanitarny koszy dla klientów,
- stosowanie jednej wagi do ważenia wędlin i surowego mięsa,
- niewłaściwe warunki sanitarne na sali sprzedaży oraz w magazynie (piasek, kurz, okruchy pod regałami ekspozycyjnymi oraz paletami),
- brak orzeczeń lekarskich do celów sanitaro – epidemiologicznych zatrudnionych pracowników,
- nieprzestrzeganie nakazu zakrywania ust i nosa za pomocą maseczki ochronnej przez personel.

Nieprawidłowości były przyczyną nałożenia **24 mandatów** na sumę **2900 zł (w tym 19 mandatów karnych)** na łączną kwotę **1500 zł** w związku ze stwierdzonymi uchybieniami związanymi z nieprzestrzeganiem obostrzeń przeciwepidemicznych), wydano łącznie **27 decyzji administracyjnych** nakazujących usunięcie stwierdzonych uchybień, w tym **1** decyzja o unieruchomieniu zakładu.

Zakłady żywienia zbiorowego otwartego

Ogółem w ewidencji było **129** zakładów, w tym **48** zakładów małej gastronomii oraz **8** zakładów małej gastronomii w zakładach tymczasowych lub ruchomych. Skontrolowano **73** przedsiębiorstw, przeprowadzono łącznie **112** kontroli, z czego ocenie kompleksowej poddano **39** obiektów. Wszystkie podmioty (129 obiektów) w tej grupie posiadały wdrożone systemy Dobrej Praktyki Higienicznej (GHP) i Produkcyjnej (GMP), system HACCP również został wprowadzony w **113** zakładach.

W stosunku do pozostałych zakładów małej gastronomii zastosowano podejście elastyczne – przestrzeganie zasad GHP/GMP uznano za równoważne ze spełnieniem art. 5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 852/2004 dot. obowiązku opracowania, wdrożenia i utrzymania stałej procedury na podstawie zasad HACCP.

W wyniku przeprowadzonej oceny z wykorzystaniem arkusza oceny stanu sanitarnego zakładu żywienia zbiorowego stwierdzono, że żaden zakład żywienia zbiorowego nie został oceniony jako niezgodny.

Nieprawidłowości stwierdzono w **16** ocenianych zakładach, co stanowi **12,4 %** wszystkich obiektów skontrolowanych z tej grupy.

Najczęściej powtarzającymi się uchybieniami w omawianej grupie zakładów były:

- niewłaściwy stan sanitarno- techniczny pomieszczeń,
- niewłaściwy stan sanitarny i techniczny sprzętu produkcyjnego,
- niewłaściwe warunki magazynowania – brak segregacji asortymentowej, niewłaściwe warunki temperaturowe, przechowywanie w niewłaściwym miejscu,
- niewłaściwe lub brak oznakowania wyrobów/potraw produkowanych i przechowywanych w zakładzie,
- brak właściwego opracowania i przestrzegania procedur GHP/GMP/HACCP
- w tym brak szkoleń pracowników,
- niewłaściwe warunki przechowywania opakowań jednorazowych – brak wyznaczonego miejsca, brak właściwej ochrony przed zanieczyszczeniami.

W wyniku prowadzonego nadzoru wydano **26 decyzje** administracyjne nakazujące usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości. Nałożono **16 mandatów** karnych na łączną sumę **4400 zł**.

Zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego

W tej grupie obiektów zaewidencjonowanych było **81 zakładów**, tj.:

- 6 bufetów przy zakładach pracy (w tym 2 w systemie cateringowym),
- 2 bloki żywienia w szpitalach (w tym 2 w systemie cateringowym),
- 1 stołówka w domu opieki społecznej,
- 9 stołówek w żłobkach (w tym 8 w systemie cateringowym),
- 10 stołówek szkolnych (w tym 4 w systemie cateringowym),
- 2 stołówki w internatach (w tym 1 w systemie cateringowym),
- 10 stołówek na obozach i koloniach (w tym 9 w systemie cateringowym),
- 33 stołówki w przedszkolach (w tym 23 w systemie cateringowym),
- 2 stołówki w zakładach specjalnych i wychowawczych,
- 6 innych zakładów żywienia (w tym 3 w systemie cateringowym).

Skontrolowano **64** obiekty, czyli **79 %** wszystkich zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego. Przeprowadzono **89** kontroli, w tym **47** kontroli kompleksowych z wykorzystaniem arkusza oceny stanu sanitarnego zakładu żywienia zbiorowego. Wszystkie podmioty w tej grupie obiektów posiadały wdrożone systemy Dobrej Praktyki Higienicznej (GHP) i Produkcyjnej (GMP), natomiast system HACCP został wprowadzony w **27** obiektach.

Nieprawidłowości stwierdzono w **16** ocenionych zakładach, co stanowi **19,75 %** wszystkich skontrolowanych obiektów.

Najczęściej powtarzającymi się uchybieniami były:

- niewłaściwy stan sanitarno- techniczny pomieszczeń,
- niewłaściwy stan sanitarny i techniczny sprzętu produkcyjnego,
- niewłaściwe warunki magazynowania – brak segregacji asortymentowej, niewłaściwe warunki temperaturowe, przechowywanie w niewłaściwym miejscu,
- niewłaściwe lub brak oznakowania wyrobów/potraw produkowanych i przechowywanych w zakładzie,
- brak odpowiedniego wyposażenia przy umywalkach do mycia rąk personelu,
- brak właściwego opracowania i przestrzegania procedur GHP/GMP/HACCP, w tym brak szkoleń pracowników.

W wyniku prowadzonego nadzoru wydano **13** decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie uchybień.

Ponadto w 2021 roku w celu zapewnienia bezpiecznego wypoczynku zimowego i letniego dzieci i młodzieży kontrolą w zakresie oceny sposobu żywienia objęto ogółem 10 zimowisk i wypoczynków letnich. Przeprowadzono ogółem 10 kontroli: 10 kontroli tematycznych.

We wszystkich skontrolowanych zakładach, w których żywiono dzieci i młodzież w czasie wypoczynku letniego i zimowego dokonywano podczas kontroli oceny sposobu żywienia na podstawie analizy i oceny realizowanych jadłospisów.

Ogółem oceniono 10 jadłospisów - zakwestionowanych nie odnotowano.

Zakłady usług cateringowych

W 2021 roku w ewidencji było **12** zakładów usług cateringowych, **9** zostało skontrolowanych. Według arkusza oceny zakładu zostało ocenionych **6** zakładów. W 2021 roku przeprowadzono **16** kontroli, z czego **3** to były kontrole interwencyjne. Winnych zaniedbań ukarano **3** mandatami karnymi w wysokości **1000** zł. Wydano **8** decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie uchybień, czego **1** decyzja została wydana w związku z naruszeniem ustawowych ograniczeń i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii wywołanej zakażeniem wirusem SARS-CoV-2 o:

W związku z powyższym PPIS w Suwałkach wydał decyzję wymierzającą karę pieniężną za niezastosowanie się do ustanowionych ustawowo nakazów, zakazów i ograniczeń określonych w aktach prawnych poprzez organizację zgromadzenia w formie imprezy okolicznościowej.

Ocena jakości zdrowotnej środków spożywczych produkowanych i wprowadzanych do obrotu na terenie działania PSSE Suwałki

Plan poboru prób na 2021 r. został zrealizowany w 100%, na terenie miasta Suwałki pobrano 223 próbek, odpowiednio:

- **zakłady produkcji żywności** - pobrano 42 próbek żywności, próby niezakwestionowane,
- **zakłady wprowadzające żywność do obrotu** – pobrano 156 próbki (152 żywności, 2 materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością, 1 próbkę produktów kosmetycznych i 1 próbka sanitarna), zakwestionowano 3 żywności (2 próbki żywności i 1 próbka sanitarna),
- **zakłady wprowadzające materiały i wyroby do kontaktu z żywnością** – 2 próbki materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością,
- **zakłady żywienia zbiorowego** - pobrano 20 żywności, próby niezakwestionowane.

Z ogólnej liczby pobranych prób zakwestionowano **3 próby, tj. 1,34 %**, w tym:

a) 2 próbki żywności

- **2 z zakładów wprowadzających środki spożywcze do obrotu:**

- 1 próbka z grupy: owoce cytrusowe – Grejpfut różowy - pobrana zgodnie z planem w kierunku pestycydy (**przekroczenie NDP chlorpiryfosu**). **Produkt**

umieszczono w Systemie Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach RASFF.

- 1 próbka z grupy: warzywa kapustne – Jarmuż - pobrana zgodnie z planem w kierunku pestycydy (**przekroczenie NDP ditiokarbaminiany**). **Produkt umieszczono w Systemie Wczesnego Ostrzegania w Systemie Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach RASFF.**

b) 1 próbka sanitarna

- **1 próbka z zakładu wprowadzającego środki spożywcze do obrotu:** sklep spożywczo - przemysłowy – zmiotki pobrane poza planem w związku z interwencją klienta w kierunku określenia zanieczyszczeń biologicznych (obecność odchodów gryzoni).

Ocena jakości zdrowotnej materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz kosmetyków

W trakcie prowadzenia czynności kontrolnych w miejscach obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością dokonywano oceny:

- znakowania materiałów i wyrobów,
- warunków magazynowania,
- dostępność deklaracji zgodności do każdej partii wyrobu wprowadzanego do obrotu.

Zgodnie z prowadzonymi rejestrami zakładów na nadzorowanym terenie funkcjonuje 28 zakładów obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, w tym 8 hurtowni i 20 sklepów. Przeprowadzono łącznie 10 kontroli, w tym 7 w sklepach oraz 3 w hurtowniach.

Powyższą tematykę realizowano w trakcie kontroli w 49 zakładach stosujących materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością, kontrolą objęto:

- 7 zakładów obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością,
- 6 zakładów przemysłu spożywczego (produkcyjne),
- 19 zakłady obrotu żywnością,
- 17 zakładów żywienia zbiorowego, w tym:
 - 3 zakładów małej gastronomii,
 - 11 zakładów żywienia zbiorowego otwartego,
 - 3 zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego.

W trakcie przeprowadzanych kontroli w w/w obiektach poddano ocenie 98 partii stosowanych opakowań oraz innych materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Podmioty stosujące opakowania i przedmioty przeznaczone do kontaktu z żywnością w większości dysponowały niezbędną dokumentacją informującą o tym, że mogą one kontaktować się z żywnością, tj. deklaracje zgodności, oznakowanie graficzne.

W 2021 roku do badań laboratoryjnych pobrano **4 próby materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością**, tj. :

- wyroby z melaminy / melaminy z dodatkiem biosubstancji – **1 próba „zestaw naczyń bambusowych”** – próbka pobrana w obiekcie obrotu środkami spożywczymi, zakres badań: migracja specyficzna formaldehydu,
- naczynia dekorowane: do picia (szklanki, kubki, filiżanki, kieliszki) dekorowane w obszarze obrzeża – **1 próba „Kubek ceramiczny 350 ml”** – próbka pobrana w obiekcie wprowadzającymi do obrotu materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, zakres badań: badanie migracji z obrzeża,
- wyroby kryształowe – **1 próba „Kryształowy kieliszek 055 ml”** – próbka pobrana w obiekcie wprowadzającymi do obrotu materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, zakres badań: migracja z wnętrza wyrobów,
- materiały i wyroby z poliwęglanu – **1 próba „Łyżka do gotowania”** – próbka pobrana w obiekcie obrotu środkami spożywczymi, zakres badań: bisfenol A.

W/w próbki w zakresie zbadanych parametrów odpowiadały wymaganiom określonym w obowiązujących przepisach prawnych. Próby nie były kwestionowane.

Poniższe działania nadzorujące prawidłowości wprowadzanych do obrotu kosmetyków były realizowane zgodnie z obowiązującym planem zasadniczym przedsięwzięć Oddziału Bezpieczeństwa Żywności i Żywności w Suwałkach w roku 2021.

Podczas inspekcji w placówkach obrotu produktami kosmetycznymi dokonano:

- oceny warunków ekspozycji i magazynowania produktów kosmetycznych pod kątem spełnienia wymagań określonych w ustawodawstwie wspólnotowym, zwrócono również uwagę na okresy trwałości oferowanych do sprzedaży produktów,
- oceny oznakowania wprowadzanych do obrotu produktów kosmetycznych z wykorzystaniem obowiązującej „Listy pytań kontrolnych dotyczącej oceny zgodności oznakowania opakowania jednostkowego kosmetyku z wymaganiami zawartymi w obowiązujących przepisach prawa”,

- czy kontrolowane kosmetyki są umieszczone w systemie RAPEX (powiadomienie Głównego Inspektora Sanitarnego).

Ponadto dokonano poboru próbek kosmetyków w celu oceny ich zgodności z wymaganiami jakościowymi deklarowanymi przez producenta i określonymi w Ustawie o kosmetykach oraz przepisach wykonawczych. W celu oceny jakości zdrowotnej wprowadzanych do obrotu kosmetyków **pobrano do badań laboratoryjnych 1 próbę kosmetyków, t.j.:**

- krem koloryzujący – próbkę pobrano z zakładu obrotu żywnością i poddano badaniom na zanieczyszczenia fizyko-chemiczne.

W/w próby nie były kwestionowane w zakresie ocenianych parametrów.

Podsumowując wyniki przeprowadzonych działań kontrolnych należy stwierdzić, iż jakość produktów kosmetycznych wprowadzanych do obrotu nie budziła zastrzeżeń.

Sporządziła:

Anna Radzewicz

kierownik Oddziału Bezpieczeństwa Żywności i Żywnienia

tel. 87 565 28 68

Ocena stanu sanitarnego miasta Suwałki za 2021 rok

Oddział Higieny Komunalnej

Pod nadzorem Oddziału Higieny Komunalnej znajdowały się **321** obiekty użyteczności publicznej, w tym.:

- wodociągi – 2, w tym 1 produkujący wodę na potrzeby szpitala,
- kąpieliska – 1,
- pływalnie – 3,
- dom pomocy społecznej – 1,
- obiekty służby zdrowia – 35,
- hotele i obiekty hotelarskie – 14 (w tym 1 eurocamping),
- dworce – 2,
- zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu i odnowy biologicznej – 205,
- inne zakłady użyteczności publicznej – 53,
- obiekty małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej – 5.

W roku 2021 na terenie miasta:

- wykonano 268 kontroli sanitarnych,
- sporządzono 252 protokołów kontroli,
- wydano 21 decyzji administracyjnych (13 - merytorycznych, 8 - płatniczych)
- wydano 25 postanowień,
- wydano 9 opinii sanitarnych,
- wystosowano 150 wystąpień w ramach współpracy z innymi podmiotami,
- przyjęto 10 interwencji,
- nałożono 3 mandaty w kwocie 350 zł,
- wydano 13 ocen bieżących o jakości wody do spożycia,
- wydano 2 oceny okresowe o jakości wody do spożycia,
- wydano 1 ocenę obszarową o jakości wody do spożycia,
- wykonano 6 oznaczeń w kąpielisku,
- pobrano 32 próby wody do badań laboratoryjnych, w tym: 7 prób w ramach monitoringu jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, 21 prób wody

w basenach, 3 próby wody ciepłej w kierunku obecności bakterii Legionella sp., 1 próbę wody z kąpieliska.

1. Ocena zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia

Wodociąg zaopatrujący miasto Suwałki w wodę przeznaczoną do spożycia administrowany jest przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Suwałkach. Dostarczał wodę dla 69639 osób. Drugi wodociąg administrowany przez Szpital Wojewódzki – dostarcza wodę na potrzeby szpitala.

W 2021 r. nie stwierdzono w wodzie przekroczeń wskaźników mikrobiologicznych ani fizykochemicznych. Kontrole wewnętrzne jakości wody wykonywano zgodnie z harmonogramem, sprawozdania przekazywano terminowo, informowano ludzi o jakości wody.

2. Kąpieliska

W 2021 r. na zalewie Arkadia zostało zorganizowane kąpielisko administrowane przez Ośrodek Sportu i Rekreacji w Suwałkach. **Zalew Arkadia** to malowniczo położony sztuczny zbiornik wodny, zasilany wodami rzeki **Czarna Hańcza**. Został on utworzony na początku XVIII wieku jako staw zasilający młyn wodny, działający na potrzeby suwalskich mieszczan. Na środku zalewu znajduje się nieduża wyspa. W obecnym kształcie zbiornik wodny posiada ogólną powierzchnię około 11 ha. Jego maksymalna głębokość wynosi około 5 m, długość (wzdłuż osi) to około 700 m, zaś maksymalna szerokość – 400 m.

W okresie letnim na tutejszej plaży miejskiej nad bezpieczeństwem wypoczywających czuwają ratownicy – pracownicy suwalskiego OSiR-u. Kąpielisko posiada strefy dla nieumiejących pływać, o głębokości do 1,20 m oraz dla umiejących pływać do 2,5 m głębokości. Swoją teren o głębokości do 30 cm mają także dzieci. Jest również możliwość wypożyczenia sprzętu pływającego (łódki, kajaki, rowery wodne). Zalecenia dla funkcjonowania kąpieliska w trakcie epidemii SARS-CoV-2 w Polsce dostępne są na stronie internetowej, a także na terenie obiektu. W sąsiedztwie kąpieliska znajduje się **kawiarnia** oraz plac zabaw. Na osoby ceniące sport czekają korty tenisowe, skate park, siłownia plenerowa, a także **Street Workout i Parkour Park**, mający szerokie zastosowanie jako trening wykonywany z użyciem „małej architektury”. W pobliżu znajduje się nowoczesny stadion piłkarski, camping, hotele, pływalnia miejska z siłownią i sauną, hala sportowa ze ścianką wspinaczkową. Sprzyja to obecności licznych rzesz odwiedzających miasto turystów, a przede wszystkim aktywnych miłośników sportu i rekreacji.

Woda w kąpielisku na zalewie wodnym „Arkadia” Suwałki przez cały sezon kąpielowy tj. od 01.07.2021 r. do 31.08.2021 r. odpowiadała normom i wymaganiom mikrobiologicznym określonym w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie prowadzenia nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpieli. Organizator na terenie kąpieliska zapewnił pojemniki na odpady komunalne (wystarczająca ilość), a także zaplecze sanitarne (ustępy i szatnie). Elementy infrastruktury takie jak pomost i ławki utrzymane były w dobrym stanie sanitarno-technicznym. Na podstawie sprawozdań wydano 4 bieżące oceny jakości wody w kąpielisku, stwierdzające przydatność wody do kąpieli. W związku z faktem, iż kąpielisko funkcjonuje od trzech sezonów (2019 r., 2020 r. i 2021 r.) obiekt ten nie posiada zestawu danych obejmujących cztery sezony kąpielowe, zatem klasyfikacja jakości wody w kąpielisku nie została przeprowadzona.

3. Pływalnie

Pod nadzorem stacji znajdowały się 3 baseny:

- przy Ośrodku Sportu i Rekreacji przy ul. Wojska Polskiego w Suwałkach,
- przy Szkole Podstawowej nr 10 przy ul. Antoniewicza w Suwałkach (zamknięty do odwołania),
- AQUAPARK w Suwałkach przy ul. Jana Pawła II.

W roku 2021 pobrano ogółem 21 prób wody basenowej do badań laboratoryjnych. Zbiorcze roczne oceny na pływalniach za rok 2021 r. były pozytywne. Woda do kąpieli odpowiadała wymaganiom określonym w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2015 r. poz. 2016 ze zm.).

Nadal obowiązują decyzje administracyjne dot. złego stanu technicznego posadzek, ścian i wpustów przy niecce w pływalni przy Szkole Podstawowej nr. 10 z terminem realizacji do dnia 31.12.2022 r. Aktualnie basen pozostaje zamknięty do odwołania.

Pływalnia OSIR przy ul. Wojska Polskiego 2 w Suwałkach z powodu epidemii była nieczynna od 17.10.2020 r. Została ponownie otwarta dnia 01.10.2021 r. zgodnie z obowiązującymi przepisami w zakresie przestrzegania reżimu sanitarnego. Przed otwarciem zostały wykonane niezbędne badania wody basenowej. W badanych próbkach stwierdzono przekroczenia parametrów jakości ciepłej wody użytkowej w natryskach w zakresie

obecności bakterii *Legionella* sp. W dniu 30.09.2021 r. wszczęto postępowanie administracyjne. Po wprowadzonych działaniach naprawczych przez zarządcę pływalni w następnych badaniach nie stwierdzono przekroczeń. W okresie funkcjonowania pływalni stwierdzono jedynie przekroczenia w wodzie wprowadzanej do niecki basenowej z systemu cyrkulacji w zakresie obecności bakterii *Legionella* sp. Po wprowadzonych działaniach naprawczych przez zarządcę pływalni, pracownicy PPIS w Suwałkach w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego pobrali ponownie próby wody basenowej do badań. W dniu 10.11.2021 r. wszczęto postępowanie administracyjne w związku z przekroczeniami obecności *Legionella* sp. Administrator pływalni ponownie wdrożył działania naprawcze, po których nie stwierdzono przekroczeń.

Od 12 lutego 2021 r. mieszkańcy Suwałk i osoby odwiedzające Suwałki mogły korzystać jedynie z basenu pływackiego, znajdującego się w **AQUAPARKU**. Strefa basenowa została otwarta od 28 maja 2021 r. zgodnie z obowiązującymi przepisami. Przed otwarciem zostały wykonane niezbędne badania wody basenowej - w badanych próbkach nie stwierdzono przekroczeń. W trakcie analizy sprawozdań z przeprowadzonych badań z kontroli wewnętrznej oraz urzędowej stwierdzono, iż wystąpiły krótkotrwałe przekroczenia:

I. mikrobiologiczne

a) *ogólnej liczby mikroorganizmów w 36 ± 2 °C po 48h*

- **brodzik dziecięcy** – system cyrkulacji (06.07.2021 r.), po wprowadzeniu działań naprawczych ponowny pobór prób wody w ramach kontroli nie wykazał przekroczeń.

- **wanna Nr 3** – system cyrkulacji (13.10.2021 r.), po wprowadzeniu działań naprawczych ponowny pobór prób wody w ramach kontroli nie wykazał przekroczeń.

b) *Legionella* sp.

- **wanna Nr 2** – system cyrkulacji (13.10.2021 r.), po wprowadzeniu działań naprawczych ponowny pobór prób wody w ramach kontroli nie wykazał przekroczeń.

II. fizykochemiczne

W badanych próbkach stwierdzało się sporadycznie, krótkotrwałe przekroczenia normatywnych wartości parametrów: chloru wolnego i związanego, mętności oraz indexu nadmanganianowego (utlenialność). Jednakże po wprowadzeniu działań naprawczych przez administratora obiektu, kolejne wyniki nie wykazywały już przekroczeń.

Reżim sanitarny w okresie funkcjonowania pływalni został zachowany. Przed wejściem w widocznym miejscu umieszczono informacje o wprowadzonych zasadach

bezpieczeństwa (obowiązek zakrywania ust i nosa przy pomocy maseczki, dezynfekcji rąk, zachowaniu dystansu społecznego oraz informację o limicie osób). Na terenie obiektu zapewniono dozowniki z płynem do dezynfekcji rąk.

4. Dom Pomocy Społecznej

Dom Pomocy Społecznej „Kalina” w Suwałkach reprezentuje bardzo dobry stan sanitarno-techniczny i taki poziom utrzymuje od wielu lat. Pokoje wyposażone są w węzły sanitarne. Obiekt jest wyposażony w windę, podłączony do wodociągu miejskiego i kanalizacji. Odpady komunalne usuwane są na bieżąco przez wyspecjalizowaną firmę. Obiekt posiada 195 miejsc do zakwaterowania. Kontrola sanitarna przeprowadzona w dniu

31.08.2021 r. nie wykazała naruszeń obowiązujących przepisów prawa. Liczba pensjonariuszy w dniu kontroli to 182 osoby. Obiekt funkcjonuje w reżimie sanitarnym.

W związku z sytuacją epidemiczną związaną z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 w Polsce w 2021 r. przeprowadzono badania przesiewowe dla pensjonariuszy i pracowników domu pomocy społecznej.

W ramach kontroli wewnętrznej Dom Pomocy Społecznej „Kalina” w 2021 r. zlecił wykonanie badań ciepłej wody użytkowej w kierunku obecności bakterii Legionella sp. Przekroczeń nie stwierdzono.

5. Obiekty służby zdrowia

Nadzorem objęte są następujące obiekty:

- 25 przychodni niepublicznych i publicznych zakładów opieki zdrowotnej,
- 1 pogotowie ratunkowe,
- 3 medyczne laboratoria diagnostyczne,
- 2 zakłady rehabilitacji leczniczej,
- 3 szpitale,
- 1 zakład opiekuńczo- leczniczy.

Razem : 35 zakładów.

Zakłady opieki zdrowotnej kontrolowane są wspólnie z oddziałem epidemiologii, który jest działem wiodącym. W związku z trwającym stanem epidemii w Polsce wywołanym

zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 kontrole sanitarne ograniczono do niezbędnego minimum.

W ramach nadzoru nad jakością wody do spożycia pobrano 3 próbki wody ciepłej do badań laboratoryjnych w kierunku obecności bakterii Legionella sp. tj. Szpital Wojewódzki im. dr Ludwika Rydygiera w Suwałkach, ul. Szpitalna 60; Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Paliatywnej im. Jana Pawła II w Suwałkach ul. Szpitalna 54 oraz Specjalistyczny Psychiatryczny Samodzielny Zakład Opieki Zdrowotnej w Suwałkach, ul. Szpitalna 62. Przekroczenia stwierdzono w Psychiatrycznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej (przekroczony parametr Legionella sp. - 210jtk/100ml). Po wprowadzonych działaniach naprawczych (dezynfekcja termiczna wody) w kolejnej próbie przekroczeń nie stwierdzono.

W ramach kontroli wewnętrznej w zakresie ciepłej wody użytkowej w kierunku badania bakterii Legionella sp. przekroczenia stwierdzono w Szpitalu Wojewódzkim im. dr Ludwika Rydygiera i w Psychiatrycznym Samodzielnym Zakładzie Opieki Zdrowotnej. Wszczęto postępowania administracyjne. Wydano 2 decyzje merytoryczne. Po wprowadzeniu działań naprawczych w kolejnych próbach przekroczeń nie stwierdzono.

Do podmiotów leczniczych wystosowano wystąpienia dot. właściwej klasyfikacji odpadów medycznych oraz warunków wstępnego magazynowania tych odpadów, wynikających z rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 5 października 2017 r. w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami medycznymi.

Hotele i obiekty hotelarskie

Pod nadzorem znajdowało się 14 obiektów, w tym:

- 6 hoteli,
- 7 innych obiektów, w których świadczone są usługi hotelarskie,
- 1 eurocamping.

W Suwałkach funkcjonuje 5 hoteli trzygwiazdkowych. Są to:

- hotel **AKVILON** przy ul. Kościuszki 4 (11 pokoi - 24 miejsc noclegowych, zespół sal wielofunkcyjnych, konferencyjnych, szkoleniowych, odnowy biologicznej, restaurację oraz wypożyczalnię sprzętu turystycznego);

- hotel **VELVET** przy ul. Kościuszki 128 (posiada 29 pokoi - 63 miejsc noclegowych, w tym apartament 2-u poziomowy, zespół sal wielofunkcyjnych, szkoleniowych, odnowy biologicznej, restaurację oraz bar);

- **Hotel Szyszko** przy ul. Innowacyjnej 3 (posiada 68 pokoi -140 miejsc noclegowych, zespół sal wielofunkcyjnych, klubowych, odnowy biologicznej);
- hotel **Villa Eden & Spa** przy ul. Noniewiczza 37 (posiada 26 pokoi - 61 miejsc noclegowych, zespół sal wielofunkcyjnych, konferencyjnych);
- hotel **LOFT** przy ul. Pułaskiego 24K (posiada 76 pokoi - 131 miejsc noclegowych, zespół sal wielofunkcyjnych, konferencyjnych, klubowych, odnowy biologicznej).

Na terenie miasta funkcjonuje także dwugwiazdkowy hotel **LOGOS**, mieszczący się przy ul. Kościuszki 120, posiadający 31 pokoi (66 miejsc noclegowych), zespół sal wielofunkcyjnych, konferencyjnych oraz restaurację.

Pozostałe obiekty nie posiadają kategoryzacji i znalazły się w grupie innych obiektów świadczących usługi noclegowe.

Eurocamping w Suwałkach, przy ul. Zarzecze 26, położony w pobliżu rzeki Czarna Hańcza. Obiekt posiada 22 punkty podłączeń do prądu i wody, zlewnię ścieków, wydzielone miejsce do prania (2 pralki), suszarnię, prasownię oraz zagospodarowany teren.

Podczas kontroli obiektów oceniano stan sanitarno-techniczny pomieszczeń, zaopatrzenie i właściwe przechowywanie bielizny czystej i brudnej, środków do utrzymania czystości i dezynfekcyjnych, dokumentację dot. czyszczenia i konserwacji klimatyzacji, zagospodarowanie otoczenia oraz dostosowanie obiektów dla potrzeb osób niepełnosprawnych. Sprawdzano również czy w ramach kontroli wewnętrznej właściciele hoteli wykonali badanie ciepłej wody użytkowej w kierunku obecności bakterii Legionella sp. Przekroczeń nie stwierdzono.

Do obiektów hotelarskich wystosowano wystąpienia dot. ponownego otwierania budynków użyteczności publicznej i zamieszkania zbiorowego po wydłużonym przestoju lub ograniczonej eksploatacji, w ramach działań zapobiegających zakażeniom bakteriami Legionella sp.

W 2021 r. w związku z dynamicznie rozwijającą się sytuacją epidemiczną w Polsce w hotelach i obiektach hotelarskich wykonano 35 kontroli tematycznych w zakresie oceny przestrzegania obowiązujących przepisów prawa wprowadzonych w związku z wystąpieniem stanu epidemii. Kontrole przeprowadzono wspólnie z przedstawicielami Komendy Miejskiej Policji w Suwałkach. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

6. Dworce

Pod nadzorem znajdują się dwa dworce (PKS, PKP). Obiekty zaopatrzone są w wodę z wodociągu miejskiego Suwałki. Nieczystości płynne odprowadzane są do sieci kanalizacyjnej, a z dworca PKP do zbiornika bezodpływowego. Odpady komunalne gromadzone są w kontenerach i pojemnikach, opróżniane na bieżąco przez firmy posiadające wymagane zezwolenia.

Pomieszczenia dworców utrzymane są w dobrym stanie sanitarnym i technicznym. Teren przy stanowiskach i peronach utrzymany czysto. Zapewnione są sanitariaty z kabinami ustępowymi, które posiadają: ściany o powierzchniach zmywalnych i odpornych na działanie wilgoci, posadzki wykonane z materiałów zmywalnych, nienasiąkliwych, miski ustępowe umieszczone w oddzielnych kabinach.

W związku z trwającym stanem epidemii w kraju wywołanym zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 na dworcach w widocznym miejscu umieszczono informacje dot. obowiązku zakrywania ust i nosa, dezynfekcji rąk a także zachowania dystansu społecznego. Przy kasach biletowych zapewniono płyny do dezynfekcji rąk.

7. Transport

W 2021 r. na terenie miasta przeprowadzono wzmożone kontrole z przestrzegania reżimu sanitarnego w środkach publicznego transportu zbiorowego. Wykonano 98 kontroli w środkach komunikacji publicznej (w tym 16 kontroli w środkach komunikacji dalekobieżnej) oraz 3 kontrole w pociągach. Kontrole odbywały się przy czynnym udziale funkcjonariuszy różnych służb m.in. Policji, Inspekcji Transportu Drogowego oraz Straży Ochrony Kolei.

Pasażerowie i kierujący środkami transportu publicznego w większości stosowali się do aktualnie obowiązujących przepisów prawa zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii. Mandatem karnym za brak maseczki ukarano jednego z kierowców pojazdu transportu publicznego.

Wystosowano wystąpienie do Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej w Suwałkach w sprawie zwiększenia (w miarę możliwości) liczby autobusów kursujących w godzinach szczytu na terenie miasta w związku z ograniczeniami występującymi w środkach transportu publicznego w trakcie epidemii

8. Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu i odnowy biologicznej

Na terenie miasta pod nadzorem sanitarnym znajdowało się 205 obiektów, w tym:

- 91 zakładów fryzjerskich,
- 13 zakładów, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna usługa,
- 82 zakładów kosmetycznych,
- 15 zakładów odnowy biologicznej,
- 4 salony tatuażu.

Powyższe obiekty funkcjonowały zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz w ścisłym reżimie sanitarnym. W obiektach wdrożono dodatkowe procedury mające na celu zminimalizowanie zakażeń wirusem SARS-CoV-2: przestrzegano obowiązku zakrywania ust i nosa, zapewniono płyny do dezynfekcji, wyłączono poczekalnie z użytku. Stan sanitarny skontrolowanych obiektów – dobry.

Nieprawidłowości stwierdzono w salonie fryzjerskim (zły stan sanitarny) w związku ze zgłoszoną interwencją oraz w salonie kosmetycznym (niespełniony obowiązek zakrywania ust i nosa przy pomocy maseczki). Właściciele obiektów za nieprzestrzeganie przepisów prawa ukarano mandatem.

W 2021 r. w związku z dynamicznie rozwijającą się sytuacją epidemiczną w Polsce wykonano 80 kontroli tematycznych (w tym 66 kontroli siłowni) w zakresie oceny przestrzegania obowiązujących przepisów prawa wprowadzonych w związku z wystąpieniem stanu epidemii. Większość kontroli przeprowadzono wspólnie z przedstawicielami Komendy Miejskiej Policji w Suwałkach. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Wystosowano wystąpienia dot. stanowiska Głównego Inspektora Sanitarnego do obiektów świadczących usługi związane z udostępnianiem solarium dotyczącymi zapisów ustawy z 15 września 2017 r. o ochronie zdrowia przed następstwami korzystania z solarium.

9. Inne zakłady użyteczności publicznej

Do innych obiektów użyteczności publicznej należą 53 zakłady m.in:

- areszt śledczy, domy przedpogrzebowe, cmentarze, obiekty sportowe, obiekty kulturalno-widowiskowe, stacje paliw, apteki, szalet publiczny, pralnia oraz komenda miejska policji.

Stan sanitarny skontrolowanych obiektów – dobry. Obiekty funkcjonowały w reżimie sanitarnym. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Od 2020 r. pod nadzorem znajduje się wanna z hydromasażem przy Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym nr 1 w Suwałkach. W związku z toczącym się postępowaniem (przekroczony parametr Legionella sp. w ciepłej wodzie użytkowej w łazience męskiej (1100jtk/100ml) wydano decyzję administracyjną z terminem realizacji do 15.07.2021 r. Po wprowadzonych działaniach naprawczych w kolejnych próbach wody przekroczeń nie stwierdzono.

W związku z pismem PPWIS w Białymstoku w zakładach pogrzebowych przeprowadzono kontrole tematyczne dot. przechowywania zwłok tj. zweryfikowano liczbę zwłok, które zostają przyjęte przez zakład pogrzebowy, a praktyczną liczbą miejsc chłodniczych jaką zapewnia zakład. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

10. Obiekty małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej

Pod nadzorem znajdowało się 5 obiektów małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej. Należą do nich:

- **Skate park** przy zalewie Arkadia. Obiekt jest przeznaczony do uprawiania sportów ekstremalnych np.: do wyczynowej jazdy na deskorolce i rolkach. Na torze znajdują się przeszkody do pokonywania oraz cztery ścianki wspinaczkowe.
- **Siłownia plenerowa i plac zabaw** przy zalewie Arkadia. W skład siłowni wchodzi następujące urządzenia: orbitek, biegacz, wioślarz, drabinka, ławka i wiele innych. W skład placu zabaw wchodzi **atestowane urządzenia dla dzieci** (huśtawki, karuzela, ścianka wspinaczkowa, zjeżdżalnia i piaskownica) **oraz ławki dla dorosłych.**
- **Street Workout i Parkour Park** przy zalewie Arkadia. Kompleks wyposażony jest w **sprzęt najwyższej jakości** m.in. wszelkiego rodzaju drążki, poręcze, murki i inne przeszkody umożliwiające rozwój fizyczny.
- **Teren rekreacji przy Aquaparku.** W skład obiektu wchodzi: plac zabaw (siatka zabawowa, huśtawki, piramida wspinaczkowa, karuzela), strefa dla seniora (stoliki do gry w szachy, zestaw sprawnościowy) oraz zestaw sprawnościowy dla młodzieży i parkour park.
- **Teren rekreacji „Kaczy Dolek”** przy ul. Młynarskiego obejmuje siłownię plenerową (biegacz, orbitek, wioślarz, wahadło, rowerek) oraz plac zabaw (karuzela, zjeżdżalnie, bujak sprężynowy, domek do zabaw, huśtawki oraz piaskownica).

Na terenie obiektów sportowo-rekreacyjnych znajdowały się regulaminy korzystania z urządzeń. Urządzenia utrzymane w dobrym stanie sanitarno-technicznym. Teren obiektów

utrzymany czysto, kosze na odpady nieprzepełnione. Teren placów zabaw ogrodzony. Piasek w piaskownicach wymieniany corocznie na wiosnę oraz w razie potrzeby. Stan sanitarno-techniczny obiektów nie budził zastrzeżeń.

11. Interwencje

W 2021 r. łącznie przyjęto 10 interwencji, w tym 4 w mieszkaniach prywatnych.

Odnotowano następujące interwencje w obiektach użyteczności publicznej:

1. Interwencja dot. zatłoczonych autobusów. Wystosowano pismo do przewoźnika transportu zbiorowego. Otrzymano pismo zwrotne, w którym wyjaśniono zaistniałą sytuację. Pouczono pisemnie przewoźnika o obowiązku stosowania się do aktualnych przepisów prawnych w związku z trwającą epidemią.
2. Interwencja dot. złych warunków sanitarno-technicznych w pawilonach mieszkalnych w areszcie śledczym. Kontrola sanitarna nie wykazała nieprawidłowości.
3. Interwencja dot. złego stanu sanitarnego w salonie fryzjerskim. Właściciela ukarano mandatem. Kolejna kontrola sanitarna nie wykazała nieprawidłowości.
4. Interwencja dot. złego stanu sanitarnego wiaty śmietnikowej. Podczas kontroli stan sanitarny wiaty nie budził zastrzeżeń.
5. Interwencja dot. złego stanu sanitarnego pokoi w obiekcie hotelarskim. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości.
6. Interwencja dot. zamieszkania osoby bezdomnej w pomieszczeniu do tego nieprzystosowanym na jednej z posesji. Przekazano sprawę do załatwienia zgodnie z kompetencjami.

Odnotowane interwencje w mieszkaniach prywatnych to:

1. Interwencja dot. wymogów sanitarnych w przypadku wynajmu długoterminowego w mieszkaniach prywatnych. Wystosowano pismo informujące, że mieszkania prywatne nie podlegają zapisom rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 19.08.2004 r. w sprawie obiektów hotelarskich i innych obiektów, w których są świadczone usługi hotelarskie.
2. Interwencja dot. nieuzasadnionego zbieractwa jednego z mieszkańców w częściach wspólnych budynku. Wystosowano pismo do administratora budynku. Administrator poinformował o sposobie załatwienia spraw, tj. uprzątnięcia oraz dezynfekcji części

wspólnych. Pomieszczenie wspólne będące przyczyną konfliktu mieszkańców - zamknięto.

3. Interwencja dot. nieuzasadnionego zbieractwa jednego z mieszkańców. Wystosowano pismo do administratora budynku. Administrator poinformował, że trwają prace mające na celu uprzątnięcie lokalu. Przeprowadzono kontrolę mieszkania, w której nie stwierdzono nieprawidłowości.
4. Interwencja dot. złego stanu sanitarnego w jednym z mieszkań. Wystosowano pismo do administratora budynku, informujące o ewentualnych możliwościach załatwienia sprawy zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi.

Podsumowanie:

Kontrole sanitarne w większości nie wykazały naruszeń obowiązujących przepisów prawa. Stan sanitarny obiektów nie budził zastrzeżeń.

W 2021 r. przeprowadzono wzmożone kontrole tematyczne w zakresie przestrzegania obowiązujących ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii. Skontrolowane obiekty to przede wszystkim: siłownie, hotele i obiekty hotelarskie, środki transportu zbiorowego oraz galerie handlowe. Większość kontroli odbyła się przy czynnym udziale funkcjonariuszy policji. Nie nałożono żadnych kar administracyjnych.

W związku ze wzrastającą liczbą zakażeń wirusem SARS-CoV-2 wystosowano do różnych obiektów użyteczności publicznej APEL o wsparcie w walce z nasilającą się epidemią Covid-19 (wystąpienia do 94 obiektów).

Sporządziła:

Monika Wilczyńska

młodszy asystent Oddziału Higieny Komunalnej

tel. 87 565 28 69

Ocena stanu sanitarnego miasta Suwałki za 2021 rok z zakresu Higieny Pracy

Higiena Pracy Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Suwałkach w 2021 r. zaplanowała objąć nadzorem **46** zakładów pracy. Z zaplanowanych kontroli zostało wykonanych 38, pozostałych 8 zakładów z zaplanowanych do kontroli zostało zlikwidowanych. Dodatkowo przeprowadzono **1** kontrolę interwencyjną, 9 kontroli tematycznych oraz 25 kontroli w zakresie przestrzegania obowiązujących ograniczeń, nakazów i zakazów wprowadzonych w związku z wystąpieniem epidemii Covid-19, w tym 6 kontroli przeprowadzonych we współpracy z Policją.

W roku sprawozdawczym **2021** objęto nadzorem sanitarnym w zakresie warunków zdrowotnych środowiska pracy **61** zakładów, w których zatrudnionych było **4440** pracowników.

W w/w zakładach przeprowadzono **73** kontrole.

Kontrole przeprowadzane były między innymi w zakresach:

- nadzoru sanitarnego nad warunkami środowiska pracy,
- nadzoru nad warunkami pracy pracowników zatrudnionych w zakładach pogrzebowych,
- nadzoru nad warunkami pracy pracowników zatrudnionych w zakładach stosujących leki cytostatyczne,
- nadzoru nad substancjami i mieszaninami chemicznymi niebezpiecznymi, w tym nadzór nad wprowadzaniem do obrotu detergentów, prekursorów narkotyków kat. 2 i 3, produktów biobójczych,
- nadzoru na warunkami pracy w zakładach z występującym czynnikiem rakotwórczym, tj. substancjami, mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy,
- nadzoru nad warunkami pracy w zakładach z występującym czynnikiem biologicznym,
- nadzór nad przestrzeganiem obowiązujących ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii.

Podczas kontroli zweryfikowano zagrożenia zawodowe występujące w środowisku pracy na poszczególnych stanowiskach pracy.

Najczęściej występujące w środowisku pracy czynniki szkodliwe dla zdrowia to:

- **hałas słyszalny** – **1481** osób, co stanowi najliczniejszą grupę osób pracujących, w kontakcie z czynnikiem szkodliwym dla zdrowia,
- **czynniki pyłowe** (pył drewna, pył mąki, pyły organiczne pochodzenia zwierzęcego i roślinnego, pyły niesklasyfikowane ze względu na toksyczność, krzemionka krystaliczna – kwarc, krystobalit) – **861** osób,
- drgania mechaniczne o działaniu ogólnym i miejscowym na organizm człowieka -**271** osób,
- szkodliwe czynniki biologiczne zaliczane do grupy 2 i 3 zagrożenia – **1703** osoby,
- czynniki chemiczne (m. in. dymy spawalnicze, pary rozpuszczalników organicznych) – **106** osób,
- czynniki rakotwórcze łącznie **776** osób.

W warunkach czynników szkodliwych w **2021** roku pracowało **3190** osób, co stanowiło **71,8 %** ogółem osób zatrudnionych.

W roku **2021** w **6** zakładach pracy stwierdzono **przekroczenia** obowiązujących norm higienicznych czynników szkodliwych dla zdrowia NDN (hałas) oraz NDS (dymy spawalnicze, pył niesklasyfikowany ze względu na toksyczność, pył organiczny pochodzenia zwierzęcego i roślinnego).

W przekroczeniu obowiązujących norm higienicznych w 2021 r. w skontrolowanych zakładach pracowało ogółem **206 pracowników**, co stanowiło **6,46 %** ogółu zatrudnionych osób w warunkach czynników szkodliwych. We wszystkich zakładach znajdujących się w prowadzonej ewidencji na koniec 2021 r. **366 osób** pracuje w przekroczeniach obowiązujących normatywów higienicznych natężenia hałasu oraz stężenia zapylenia i czynników chemicznych.

Zakłady, w których wystąpiły przekroczone normy czynników szkodliwych dla zdrowia (dot. zakładów skontrolowanych w 2021 r.):

1. Zakład Usługowo-Ślusarski „Spawalnik” Marek Anzalewicz ul. B. Chrobrego 17, 16-400 Suwałki – **10 osób** – pyły niesklasyfikowane ze względu na toksyczność, dymy spawalnicze,
2. Animex Foods Sp. z o. o. Oddział w Suwałkach ul. Wojska Polskiego 112A, 16-400 Suwałki – **88** osób – hałas, **22 osoby** – pył organiczny pochodzenia zwierzęcego i roślinnego,

3. Zakład Stolarki Budowlanej CAL Z. Cywiński i Wspólnicy ul. Piaskowa 5, 16-400 Suwałki – 9 osób – hałas,
4. ASPI Sp. z o. o. Sp. K. ul. Szafirowa 7, 16-400 Suwałki – 6 osób – hałas,
5. Fabryka Mebli Forte S. A. Oddział w Suwałkach ul. Północna 30, 16-400 Suwałki – 65 osób – hałas,
6. Komenda Miejska Policji w Suwałkach ul. Pułaskiego 26, 16-400 Suwałki – 6 osób – hałas.

W zakładach, w których stwierdzono (na podstawie badań środowiska pracy) przekroczenia obowiązujących norm higienicznych prowadzone jest postępowanie administracyjno – egzekucyjne.

W roku **2021** w skontrolowanych zakładach stwierdzono zagrożenie czynnikami o działaniu rakotwórczym lub mutagennym.

Zakłady, w których w procesie pracy występował czynnik o działaniu rakotwórczym lub mutagennym zatrudniały **2545 osób**, z tego **776 osób** pracowało w narażeniu na czynniki o działaniu rakotwórczym lub mutagennym, co stanowiło **30,5 %** ogółem osób zatrudnionych w tych zakładach .

W ekspozycji na poszczególne czynniki pracowało:

- pył drewna twardego – **558** osób,
- czynniki chemiczne (tlenek etylenu, cytostatyki) – **13** osób,
- respirabilna krystaliczna krzemionka (kwarc krystobalit) – **4** osoby,
- azbest chryzotylowy – **4** osoby,
- Wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne – **2** osoby
- pole elektromagnetyczne - **113** osób.
- promieniowanie jonizujące – **82** osoby.

W roku sprawozdawczym **2021** przeprowadzono **61** kontroli, sporządzono **73** protokoły kontroli w nadzorowanych obiektach. Sporządzono **23** protokoły z ujętymi nieprawidłowościami.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Suwałkach w **2021** r., po przeprowadzeniu kontroli w zakładach pracy, wydał ogółem **53** decyzje oraz 16 mandatów, w tym:

- **8** decyzji administracyjnych z określonymi obowiązkami do wykonania – **56** nakazów;
- 14 decyzji zmieniających;
- 1 decyzja wygaszająca;

- 11 decyzji umarzających;
- 19 decyzji płatniczych;
- **16** mandatów.

Podczas przeprowadzania kontroli stwierdzono, w zakładach naruszenia wynikające z obowiązujących przepisów prawnych.

Naruszenia ujęte w protokołach kontroli:

- przekroczony wskaźnik NDN hałasu;
- przekroczony wskaźnik NDS pyłu;
- brak aktualnych badań środowiska pracy w zakresie hałasu, czynników chemicznych i drgań mechanicznych o działaniu ogólnym oraz miejscowym na organizm człowieka;
- brak rejestru badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia;
- brak kart badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia;
- zły stan techniczny/sanitarny pomieszczeń higieniczno-sanitarnych;
- zły stan techniczny/sanitarny pomieszczeń pracy;
- zły stan techniczny szafek na odzież pracowników;
- brak miejsca do spożywania posiłków;
- brak wody ciepłej w pomieszczeniu higienicznosanitarnym;
- zalegające odpady produkcyjne przy stanowiskach pracy;
- niewłaściwe oznakowanie mieszanin chemicznych zaklasyfikowanych jako niebezpieczne;
- brak pozwolenia na obrót produktem biobójczym;
- nieprzestrzeganie lub nieprawidłowo realizowany obowiązek zakrywania nosa i ust przy pomocy maseczki podczas obsługi klienta.

POPRAWA WARUNKÓW PRACY

W 2021 r. uzyskano poprawę warunków pracy w 1 zakładzie poprzez obniżenie NDN hałasu do obowiązujących norm higienicznych. Poprawę uzyskano wskutek prowadzonych i monitorowanych działań organizacyjno – technicznych łącznie dla **25** pracowników:

	Zakład pracy	Czynnik szkodliwy dla zdrowia	Liczba osób
1.	Animex Foods Sp. z o. o. Oddział w	Hałas słyszalny	25

Suwałkach ul. Wojska Polskiego 112A, 16-400 Suwałki		
--	--	--

CHOROBY ZAWODOWE

W **2021** r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny wydał ogółem **4** decyzje w/s chorób zawodowych:

- **1** decyzja pozytywna: borelioza poz. 26 wykazu chorób zawodowych, PKD 75 - usługi weterynaryjne;
- **3** decyzje negatywne: przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat poz. 15 wykazu chorób zawodowych, PKD 85 – edukacja.

WNIOSKI:

1. W stosunku do roku 2020 liczba zgłoszonych chorób zawodowych była większa natomiast liczba stwierdzonych chorób zawodowych utrzymuje się na zbliżonym poziomie.
2. Zwiększyła się liczba zatrudnionych osób pracujących warunkach przekraczających dopuszczalne normy NDN oraz NDS czynników szkodliwych dla zdrowia.
3. W dalszym ciągu słaba kondycja finansowa zakładów oraz brak możliwości rozwiązań technicznych są problemami pracodawców w dążeniu do wyeliminowania nadmiernego natężenia hałasu na stanowiskach pracy.
4. W stosunku do roku ubiegłego poprawiono warunki pracy dla mniejszej ilości pracowników, w mniejszej liczbie zakładów, poprzez wykonanie niezbędnych remontów pomieszczeń pracy i pomieszczeń higieniczno – sanitarnych.

Sporządziła:

Urszula Zakrzewska,
starszy asystent Higieny Pracy
tel. 87 565 28 73

ODDZIAŁ PROMOCJI ZDROWIA

I. HIGIENA DZIECI I MŁODZIEŻY - ocena stanu sanitarno – technicznego placówek oświatowo – wychowawczych na terenie miasta Suwałki za 2021 r.

Na koniec 2021 r. na terenie miasta, zgodnie z ewidencją Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Suwałkach, działało 95 placówek, w tym:

- żłobki – 16,
- przedszkola – 35,
- szkoły podstawowe – 12,
- szkoły specjalne – 3,
- licea ogólnokształcące – 2,
- zespoły szkół – 8,
- zasadnicza szkoła zawodowa – 1,
- szkoła wyższa – 1,
- dom studenta – 1,
- bursa szkolna – 1,
- placówki wsparcia dziennego (świetlice środowiskowe) – 7,
- placówki opiekuńczo-wychowawcze - 2,
- placówki pracy pozaszkolnej – 2,
- pozaszkolne placówki specjalistyczne – 4.

Miasto Suwałki jest organem prowadzącym dla 32 placówek (33,6%), tj.:

- żłobki – 3,
- przedszkola – 9,
- szkoły podstawowe – 8,
- szkoły specjalne - 1,
- licea ogólnokształcące - 1,
- zespoły szkół - 5,
- placówki pracy pozaszkolnej – 2,
- placówki pracy pozaszkolnej – 2,
- pozaszkolne placówki specjalistyczne – 1.

Na terenie miasta w 2021 r. z ewidencji PSSE skreślono 1 placówkę, t.j. Żłobek „Emelek” ul. Pułaskiego 30E, 16-400 Suwałki.

Na terenie miasta w 2021 r. utworzono 6 nowych placówek:

- Żłobek Niepubliczny „Słoneczko” w Suwałkach, ul. Pułaskiego 49, 16-400 Suwałki,
- Przedszkole Niepubliczne „Słoneczko” w Suwałkach, ul. Pułaskiego 49, 16-400 Suwałki,
- Przedszkole Niepubliczne „U Kubusia Puchatka” ul. Daszyńskiego 27B, 16-400 Suwałki,
- Przedszkole Niepubliczne „Emelek”, ul. Pułaskiego 30E, 16-400 Suwałki,
- Przedszkole Niepubliczne „Mali Bohaterowie” ul. Wesoła 12, 16-400 Suwałki,
- Przedszkole Niepubliczne „Jedyneczka” ul. Wesoła 2, 16-400 Suwałki

Wszystkie nowoutworzone i przekształcone placówki posiadają pozytywną opinię PPIS w Suwałkach.

KONTROLE PLACÓWEK

W 2021 r. 56 placówek (58,9%) działających i nowoutworzonych na terenie miasta, będących pod nadzorem działu Higieny Dzieci i Młodzieży (HDM) zostało skontrolowanych (wg harmonogramu kontroli na rok 2021), ogółem wykonano **64** kontrole.

Podczas kontroli kompleksowych sprawdzano przestrzeganie obowiązujących ograniczeń, nakazów i zakazów określonych w związku z wystąpieniem stanu epidemii (ogółem 55 kontroli).

1. Ogólna ocena stanu higienicznego, sanitarnego i technicznego placówek.

W trakcie kontroli sprawdzano następujące zagadnienia:

a) stan sanitarno – techniczny placówek:

W wyniku przeprowadzonych kontroli Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Suwałkach wydał 5 decyzji administracyjnych w placówkach, dla których organem prowadzącym jest Miasto Suwałki, tj.:

- **Żłobek Miejski w Suwałkach ul. Andersa 10** - decyzja dotyczy zapewnienia wentylacji w pomieszczeniu higienicznosanitarnym ze stanowiskiem do przewijania

dzieci przy sali grupy Pszczółki oraz zapewnienia wentylacji mechanicznej o działaniu ciągłym lub włączaną automatycznie w ustępie grupy Pszczółki;

- **Przedszkole nr 6 w Suwałkach** - decyzja dotyczy nieprawidłowego stanu technicznego instalacji wody doprowadzonej do urządzeń sanitarnych w pomieszczeniu higienicznosanitarnym w sali grupy „Gwiazdki” i „Żabki”;
- **Przedszkole nr 10 im. Marii Konopnickiej w Suwałkach** - decyzja dotyczy zapewnienia osłon chroniących przed nadmiernym nasłonecznieniem na oknach w części dziennej i jadalnianej sali grupy „Sówki” na I piętrze, w sali grupy „Biedronki” na I piętrze, w sali gimnastycznej, oknach w sali grupy „Jagódki” na parterze, w sali grupy „Krasnoludki” na parterze, w sali grupy „Żabki” na parterze, w sali grupy „Motylki” na parterze, umieszczenia osłon chroniących przed bezpośrednim kontaktem z elementem grzejnym na grzejnikach centralnego ogrzewania w sali grupy „Sówki” na I piętrze (w części sypialnej, jadalnianej i dziennej), w sali grupy „Biedronki” na I piętrze, w sali gimnastycznej, w sali grupy „Jagódki” na parterze, w sali grupy „Krasnoludki” na parterze, w sali grupy „Żabki” na parterze, w sali grupy „Motylki” na parterze, zabezpieczenia poręczy na klatce schodowej przez ewentualnym zsuwaniem się po nich dzieci, doprowadzenia do właściwego stanu sanitarno-technicznego ścianę w szatni grupy Biedronki, w tym zabezpieczenie przed dostępem dzieci ulokowanych w ścianie zaworów wodnych, doprowadzenia do właściwego stanu sanitarno-technicznego ścianek kabin ustępowych w łazience grup „Jagódek” i „Krasnoludków” na parterze;
- **Szkoła Podstawowa nr 5 im. Alfreda Wierusz-Kowalskiego w Suwałkach** - decyzja dotyczy doprowadzenia do właściwego stanu sanitarno-technicznego ścian i podłogi w łazience dziewcząt nr 300 oraz w łazience chłopców nr 304;
- **Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 1 w Suwałkach** - (ul. Przytorowa 8) decyzja dotyczy doprowadzenia do właściwego stanu technicznego podłogi w sali nr 206, doprowadzenia do właściwego stanu sanitarno-technicznego parkietu w pomieszczeniu świetlicy, sufitu przy lampie oświetleniowej w łazience chłopców na II piętrze, zapewnienia wentylacji w sali Ruchu Rozwijającego (kondygnacja podziemna), zapewnienia osłon chroniących przed bezpośrednim kontaktem z elementem grzejnym na grzejnikach centralnego ogrzewania w siłowni przy sali gimnastycznej, w sali multimedialnej (kondygnacja podziemna), na korytarzu komunikacyjnym na II piętrze, na korytarzu komunikacyjnym na III piętrze, (ul. Wojska Polskiego 9) - decyzja dotyczy zabezpieczenia poręczy balustrad na klatce

schodowej przed ewentualnym zsuwaniem się po nich uczniów, zapewnienia osłon chroniących przed bezpośrednim kontaktem z elementem grzejnym na grzejnikach centralnego ogrzewania w sali nr 6 (siłownia), w sali nr 9, w dwóch pomieszczeniach pracowni hotelarskiej tj. sali nr 14, w sali nr 16, w sali nr 17 (świetlica), w dwóch pomieszczeniach pracowni kuchennej tj. sali nr 18, doprowadzenia do właściwego stanu technicznego ściany w sali nr 9 i w sali nr 17 (świetlica);

b) prowadzenie żywienia zbiorowego w placówkach:

Żywnienie uczniów skontrolowano w 15 żłobkach, 23 przedszkolach, 5 szkołach podstawowych, 2 szkołach specjalnych, 1 zespole szkół.

Liczba uczniów korzystających z posiłków w szkole / liczba uczniów korzystająca z posiłków dofinansowanych:

- żłobki - 592 / 0,
- przedszkola - 1600 / 29
- szkoły podstawowe - 910 / 216,
- szkoły specjalne - 184 / 13,
- zespoły szkół – 13 / 1.

Wszystkie szkoły podstawowe, dla których miasto Suwałki jest organem prowadzącym uczestniczą w programach:

- „Owoce w szkole”,
- „Szlanka mleka”,
- „Program dla szkół”.

Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości dotyczących następujących zagadnień:

- zapewnienia uczniom przez dyrektorów szkół możliwości pozostawienia części podręczników,
- oceny rozkładów zajęć lekcyjnych w szkołach,
- oceny dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii,
- oceny warunków zdrowotnych w pracowniach, warsztatach szkolnych i internatach,
- oceny realizacji wymogów w zakresie stosowania niebezpiecznych substancji chemicznych i ich mieszanin w placówkach,
- oceny opieki profilaktycznej i pomocy przedlekarskiej uczniów w szkołach oraz warunków jej realizacji,

- oceny posiadania przez placówki oświatowe certyfikatów na meble, sprzęt sportowy oraz place zabaw.

2. Ocena przygotowania placówek oświatowych do nowego roku szkolnego.

W 2021 r. przeprowadzono 2 kontrole w zakresie przygotowania szkół do nowego roku szkolnego. Pozostali dyrektorzy placówek zostali poproszeni o wypełnienie i odesłanie tabeli dotyczącej ww. tematyki.

3. Ocena stanu sanitarnego placówek wypoczynku dzieci i młodzieży.

Zgłoszone turnusy zostały objęte bieżącym nadzorem działu HDM; ogółem wykonano 16 kontroli w trakcie trwania wypoczynku.

a) wypoczynek zimowy odbywał się w następujących placówkach:

- 5 turnusów w miejscu zamieszkania:
 - Szkoła Podstawowa nr 11 z Oddziałami Integracyjnymi ul. Szpitalna 66 w Suwałkach (2 turnusy, 2 kontrole), liczba uczestników - 42,
 - Niepubliczna Terapeutyczna Szkoła Podstawowa „BAJKA” w Suwałkach (1 turnus, 1 kontrola) - liczba uczestników - 26,
 - Zespół Szkół nr 2 w Suwałkach (1 turnus, 1 kontrola) - liczba uczestników - 24,
 - Zespół Szkół nr 6 im. K. Brzostowskiego w Suwałkach ul. Sikorskiego 21 (1 turnus, 1 kontrola) - liczba uczestników – 24;

b) wypoczynek letni – w okresie wakacji wypoczynek w mieście odbywał się:

- 2 turnusy w obiekcie hotelarskim:
 - Hostel Wigry ul. Zarzecze 26 w Suwałkach (2 turnusy, 2 kontrole), liczba uczestników - 52,
- 2 turnusy w obiekcie używanym okazjonalnie:
 - Dom Studenta w Suwałkach ul. Szkolna 2 (1 turnus, 1 kontrola), liczba uczestników – 15,
 - Bursa Szkolna w Suwałkach ul. Szkolna 2 (1 turnus, 1 kontrola), liczba uczestników – 38;
- 30 turnusów w miejscu zamieszkania:
 - Ośrodek Sportu i Rekreacji ul. Wojska Polskiego 2 (8 turnusów, 1 kontrola), liczba uczestników - 24,
 - Hotel LOFT 1898 ul. Pułaskiego 24K w Suwałkach (9 turnusów, 1 kontrola), liczba uczestników - 19,

- Movement Arena Suwałki sp. j. ul. Szkolna 4 (5 turnusów, 1 kontrola) - liczba uczestników - 22,
- Suwalski Ośrodek Kultury ul. Jana Pawła II 5 (3 turnusy, 1 kontrola) - liczba uczestników - 12,
- Przedszkole Niepubliczne „Little Star” w Suwałkach ul. Sportowa 8 (3 turnusy, 1 kontrola) - liczba uczestników - 24,
- Niepubliczna Terapeutyczna Szkoła Podstawowa „BAJKA” w Suwałkach (2 turnusy, 2 kontrole) - liczba uczestników - 50.

Uczestnikami wycieczki były dzieci i młodzież w wieku szkolnym z innych powiatów, Miasta Suwałki oraz z terenu powiatu suwalskiego.

Oprócz kontroli placówek Oddział Promocji Zdrowia do uczestników zorganizowanego wycieczki kierował działania edukacyjne w różnych formach (pogadanki, materiały informacyjno – edukacyjne, prezentacje).

Edukacja uczestników była pozytywnie przyjęta i oceniana przez organizatorów i wychowawców turnusów wycieczkowych.

Podczas działań współpracowano z Komendą Miejską Policji w Suwałkach, Strażą Graniczną w Rutce-Tartak, Państwową Inspekcją Pracy w Suwałkach, Suwalskim Wodnym Ochotniczym Pogotowiem Ratunkowym, Państwową Strażą Pożarną, Oddziałem HŻŻ i P.U. Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Suwałkach.

INFORMACJE O PROWADZONYM POSTĘPOWANIU ADMINISTRACYJNO – EGZEKUCYJNYM

W 2021 r. 2 placówki, dla których Miasto Suwałki jest organem prowadzącym zgłosiły wykonanie 2 decyzji administracyjnych nałożonej przez PPIS w Suwałkach:

- Przedszkole nr 6 w Suwałkach - decyzja nr 1 z 2021 r.,
- Żłobek Miejski w Suwałkach ul. Andersa 10 - decyzja nr 4 z 2021 r.

W 2021 r. wydano decyzje zmieniające termin dla placówek, dla których Miasto Suwałki jest organem prowadzącym. We wszystkich przypadkach wnioski stron o przedłużenie terminu wykonania zaleceń zostały rozpatrzone pozytywnie przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Suwałkach.

- Szkoła Podstawowa nr 10 z Oddziałami Integracyjnymi im. Olimpijczyków Polskich w Suwałkach - decyzja nr 7 z dnia 05.11.2012 r. - prolongata do dnia 31.12.2022 r.
- Szkoła Podstawowa nr 10 z Oddziałami Integracyjnymi im. Olimpijczyków Polskich w Suwałkach - decyzja nr 11 z dnia 11.12.2017 r. - prolongata do dnia 31.12.2022 r.
- Miasto Suwałki dot. Szkoły Podstawowej nr 7 im. św. Jana Pawła II w Suwałkach - decyzja nr 3 z dnia 15.11.2018 r. - prolongata do 31.12.2022 r.
- Szkoła Podstawowa nr 7 im. św. Jana Pawła II w Suwałkach – decyzja nr 10 z dnia 31.10.2017 r.- prolongata do dnia 30. 08. 2022 r.
- Szkoła Podstawowa nr 7 im. św. Jana Pawła II w Suwałkach – decyzja nr 13 z dnia 06.12.2012 r.- prolongata do dnia 30. 08. 2022 r.
- Gmina Miasto Suwałki dot. Szkoły Podstawowej nr 4 im. ks. Kazimierza Aleksandra Hamerszmity w Suwałkach - decyzja nr 3 z dnia 27.11.2019 r. - prolongata do 31.12.2023 r.

PODSUMOWANIE, WNIOSKI

1. W 2021 r. Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Suwałkach otrzymała 1 monit dotyczący szkoły podstawowej na terenie Suwałk:

- Szkoła Podstawowa nr 2 w Suwałkach - zgłoszono brak zachowania reżimów sanitarnych w związku z wystąpieniem stanu epidemii. Podczas kontroli stwierdzono naruszenia przestrzegania wytycznych MEiN, MZ i GIS dla klas I-III szkół podstawowych. Zarzuty zawarte w interwencji nie zostały potwierdzone. Część wykazanych nieprawidłowości została usunięta jeszcze w czasie trwania czynności kontrolnych. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Suwałkach wydał zalecenia wprowadzenia monitoringu codziennych prac porządkowych oraz aktualizacji obowiązujących procedur wewnętrznych szkoły z uwzględnieniem obowiązujących wytycznych MEiN, MZ i GIS dla klas I-III szkół podstawowych. Dyrektor szkoły uaktualniła procedury bezpieczeństwa w szkole oraz wprowadziła monitoring codziennych prac porządkowych.

2. W 2021 r. pracownicy Oddziału Promocji Zdrowia w zakresie higieny dzieci i młodzieży ze względu na sytuację epidemiologiczną w kraju realizowali zadania związane

ze zwalczaniem epidemii. W związku z tym nie zrealizowano w pełni planu zamierzeń na 2021 r.

3. Podjęto szeroko zakrojoną współpracę z Wydziałem Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Suwałkach oraz innymi podmiotami w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa dzieci i młodzieży przebywających na wypoczynku zimowym oraz letnim. Prowadzono edukację dzieci podczas trwania wypoczynku w zgłoszonych placówkach.

4. Współpraca z władzami terytorialnymi, dyrektorami szkół, przedszkoli i innych placówek oświatowo – wychowawczych oraz organizatorami wypoczynku dzieci i młodzieży układała się dobrze. Prowadzone działania przyjęte były pozytywnie, nie napotkano trudności podczas prowadzonych działań. Dodatkowo współpraca z dyrektorami polegała na wydawaniu opinii dot. zawieszenia zajęć w trybie stacjonarnym (ogółem wydano 225 opinii dla 28 placówek, w tym 22 placówki dla których Miasto Suwałki jest organem prowadzącym).

Sporządziła:

Ilona Gryszkiewicz

kierownik Oddziału Promocji Zdrowia

tel. 87 565 28 64

II. DZIAŁANIA W ZAKRESIE PROFILAKTYKI CHOROÓB I PROMOCJI ZDROWIA z terenu miasta za 2021 r.

Podstawą działań w zakresie profilaktyki chorób i promocji zdrowia jest:

1. Ustawa z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 195),
2. Narodowy Program Zdrowia na lata 2021 – 2025,
3. Wytyczne Głównego Inspektora Sanitarnego,
4. Wytyczne Ministerstwa Zdrowia,
5. Sytuacja epidemiologiczna oraz problemy zdrowotne występujące na terenie miasta.

Realizacja działań oświatowo – zdrowotnych w 2021 r. w obszarze zdrowia publicznego kierowana była do dzieci w przedszkolach, uczniów w szkołach wszystkich typów i ogółu społeczeństwa.

I. Realizowane programy edukacyjne:

1. „Podlaski program zwalczania następstw zdrowotnych używania wyrobów tytoniowych i wyrobów powiązanych”,
2. Program „Czyste powietrze wokół nas”,
3. Program „Bieg po Zdrowie”,
4. Program „Trzymaj Formę!”,
5. „Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS”,
6. „Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych”, w tym „ARS, czyli jak dbać o miłość?”,
7. „Mam wybór... wybieram rozsądek”,
8. „Podstępne WZW”,
9. „Znamię! Znam je?”,
10. „Skąd się biorą produkty ekologiczne ?”

Ad.1.

„Podlaski program zwalczania następstw zdrowotnych używania wyrobów tytoniowych i wyrobów powiązanych” ma na celu ograniczenie ekspozycji na dym tytoniowy (w odniesieniu do czynnego i biernego palenia tytoniu) w społeczeństwie polskim.

Cele szczegółowe:

1. Zapobieganie zwiększaniu się liczby osób rozpoczynających palenie.
2. Zapobieganie wzrostowi narażenia na dym tytoniowy w miejscach użyteczności publicznej.
3. Tworzenie odpowiednich regulacji prawnych umożliwiających realizację skutecznej polityki ograniczania używania tytoniu w Polsce.
4. Zwiększenie wiedzy na temat szkodliwości palenia wyrobów tytoniowych wśród dzieci i młodzieży.
5. Zmiana postaw wobec palenia tytoniu, zmierzająca w kierunku marginalizacji tego zjawiska w społeczeństwie.
6. Zwiększenie liczby osób rzucających palenie.

Działaniami edukacyjnymi objęto ogół społeczeństwa, od dzieci w wieku przedszkolnym, poprzez uczniów szkół wszystkich typów do osób dorosłych.

Ad.2.

Program „Czyste powietrze wokół nas” – celem jest wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy. Program skierowany do dzieci w wieku przedszkolnym, ich rodziców i opiekunów. Program realizowało 7 przedszkoli i 1 oddział przedszkolny szkoły podstawowej.

Ad.3.

Program „Bieg po Zdrowie” – celem jest zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów nt. zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów. Odbiorcami programu byli uczniowie klas IV szkół podstawowych. Program realizowały 3 szkoły podstawowe.

Ad.4.

Program „Trzymaj Formę!” - celem jest edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety. Program skierowany jest do uczniów klas V – VIII szkół podstawowych. W roku szkolnym 2020/2021 program realizowano na terenie miasta w 5 szkołach podstawowych.

Ad.5.

„Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS” – celem realizowanych działań edukacyjnych jest:

- promocja zdrowego stylu życia w zakresie przeciwdziałania zakażeniom HIV,

- profilaktyka w zakresie HIV/AIDS,
- promowanie odpowiednich zachowań oraz dbanie o zdrowie własne i zdrowie partnera,
- propagowanie rzetelnych i aktualnych informacji w zakresie problematyki HIV/AIDS,
- minimalizowanie czynników ryzyka,
- ograniczenie rozprzestrzeniania się zakażeń HIV poprzez zapewnienie społeczeństwu dostępu do informacji i edukacji w zakresie zakażeń wirusem HIV i choroby AIDS.

Działania edukacyjne dotyczące profilaktyki HIV/AIDS były kierowane do ogółu społeczeństwa poprzez umieszczenie na stronie internetowej PSSE i portalu Facebook artykułu dot. obchodów Międzynarodowego Dnia Pamięci o Zmarłych na AIDS, plakatu propagującego kampanię „Czy wiesz, że...?” i ogłoszenia konkursu na komiks dotyczącej problematyki HIV/AIDS.

Ad.6.

„Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych” (KIK/68) w tym „ARS, czyli jak dbać o miłość?”.

Celem Projektu jest ograniczenie używania substancji psychoaktywnych przez kobiety w wieku prokreacyjnym, tj. między 15 a 49 rokiem życia. Program kierowany jest do osób dorosłych i uczniów szkół ponadpodstawowych. Program realizowały 2 szkoły.

Ad.7.

Program „Mam wybór...wybieram rozsądek” – program o zasięgu wojewódzkim.

Cel ogólny:

- wzrost wiedzy w zakresie zagrożeń związanych z używaniem środków psychoaktywnych oraz zapobieganiem i zwalczaniem zjawiska demoralizacji w środowisku dzieci i młodzieży.

Cele szczegółowe:

- zwiększenie świadomości rodziców/opiekunów prawnych w zakresie zagrożeń związanych

ze środkami psychoaktywnymi,

- zwiększenie świadomości dzieci i młodzieży dotyczącej odpowiedzialności prawnej nieletnich w zakresie popełniania czynów karalnych i demoralizacji,

- edukacja kadry pedagogicznej w zakresie procedur postępowania nauczycieli w przypadku ujawnienia ucznia będącego pod wpływem środków psychoaktywnych bądź posiadającego takie środki,

- zwiększenie wykrywalności nieletnich ujawnionych pod wpływem środków psychoaktywnych oraz czynów z kategorii przestępczości narkotykowej popełnianych przez nieletnich.

Adresatami programu są:

- dzieci i młodzież z terenu woj. podlaskiego,
- rodzice/opiekunowie prawni woj. podlaskiego,
- kadra pedagogiczna placówek oświatowych/opiekuńczych.

Bezpośrednim realizatorem działań projektu są funkcjonariusze Komendy Wojewódzkiej Policji w Białymstoku/ KMP/KPP woj. podlaskiego.

Pracownicy PIS są współrealizatorami działań informacyjno – edukacyjnych.

W roku szkolnym 2020/2021 realizacją programu objęto 4 szkoły z terenu miasta Suwałki.

Ad. 8.

„Podstępne WZW” - jest to interwencja programowa o zasięgu wojewódzkim, adresowana do uczniów szkół ponadpodstawowych. Celem jest upowszechnienie wśród młodzieży wiedzy na temat wirusowego zapalenia wątroby typu B i C. Propozycję udziału w realizacji programu złożono wszystkim szkołom ponadpodstawowym. Do realizacji programu nie przystąpiła żadna szkoła.

Ad.9.

„Znamie! Znam je?” jest to interwencja programowa o zasięgu wojewódzkim, adresowana do uczniów szkół ponadpodstawowych. Celem jest upowszechnienie wśród młodzieży wiedzy z zakresu profilaktyki czerniaka. Propozycję udziału w realizacji programu złożono wszystkim szkołom ponadpodstawowym. Do realizacji programu nie przystąpiła żadna szkoła.

Ad.10.

„Skąd się biorą produkty ekologiczne ?” – program skierowany do dzieci przedszkolnych w wieku 5 – 6 lat oraz ich rodziców i opiekunów. Celem programu jest zwiększenie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. Zajęcia w programie realizowane są poprzez wykorzystanie dedykowanej dzieciom publikacji i filmu animowanego, jak również opracowanego scenariusza zajęć dla nauczycieli i lekcji pokazowej. W III edycji do realizacji przystąpiło 6 przedszkoli z terenu miasta.

II. Realizowane interwencje nieprogramowe:

1. **„Zimowa i Letnia Szkoła Bezpieczeństwa”**. Celem interwencji jest propagowanie zasad bezpiecznego wypoczynku i zdrowego stylu życia. Pracownicy Oddziału Promocji Zdrowia do uczestników zorganizowanych form wypoczynku kierowali działania edukacyjne w różnych formach (pogadanki, rozdawnictwo materiałów informacyjno – edukacyjnych, prezentacje). Edukacja uczestników była pozytywnie przyjęta i oceniana przez organizatorów i wychowawców turnusów wypoczynkowych.
2. **„Światowy Dzień Rzucania Palenia”**. W związku z panującą sytuacją epidemiczną, która utrudnia prowadzenie działań informacyjno – edukacyjnych w środowisku lokalnym, pracownicy OPZ na stronie internetowej PSSE i portalu Facebook umieścili informację w zakresie profilaktyki tytoniowej w ramach kampanii społecznej Ministerstwa Zdrowia „Planuję długie życie”.
3. **„Światowy Dzień bez Tytoniu”**. Hasło przewodnie ubiegłorocznej kampanii ogłoszonej przez Światową Organizację Zdrowia brzmi: **„Commit to quit”**, co w tłumaczeniu sugeruje zobowiązanie do zakończenia nałogu/ złożenie obietnicy rzucenia palenia. Postanowienie skutecznego pozbycia się nałogu jest szczególnie istotne w kontekście obecnej sytuacji epidemicznej. Pomimo pojawiających się różnych informacji nt. wpływu palenia tytoniu na częstość występowania i sposób przebiegu zakażenia SARS-CoV-2, Światowa Organizacja Zdrowia stoi na stanowisku, że palacze są prawdopodobnie bardziej podatni na zachorowania. Od dawna wiadomo, że palenie tytoniu sprzyja występowaniu infekcji dróg oddechowych, schorzeń sercowo – naczyniowych, a także jest najczęstszą przyczyną raka płuc oraz najważniejszym czynnikiem ryzyka przewlekłej obturacyjnej choroby płuc. Prowadzone statystyki pokazują, że inhalacja dymem tytoniowym zwiększa ryzyko objawowego przebiegu infekcji SARS-CoV-2, a palacze dwukrotnie częściej niż osoby niepalące trafiają do szpitala. Z uwagi na uszkodzenia płuc wywołane przez dym tytoniowy / parę e-papierosów są oni w większym stopniu narażeni na ryzyko ostrej niewydolności oddechowej, która jest najczęstszą przyczyną śmierci w przypadku COVID-19. Najskuteczniejszym sposobem zapobiegania chorobom odtytoniowym i zachowanie dobrego zdrowia u palaczy jest zerwanie z nałogiem. Powyższą informację umieszczono na stronie internetowej PSSE i portalu Facebook.

4. Światowy Dzień Zdrowia”. Hasłem Światowego Dnia Zdrowia w 2021 roku jest „Budowanie sprawiedliwszego i zdrowszego świata dla wszystkich”.

W ostatnich latach kraje Zachodniego Pacyfiku doświadczyły szybkiego wzrostu gospodarczego, migracji i urbanizacji. Stworzyło to możliwość lepszego życia dla wielu, ale pozostawiło innych w tyle. Pandemia COVID-19 zniweczyła niedawne zyski zdrowotne, popchnęła więcej ludzi w ubóstwo i brak bezpieczeństwa żywnościowego, a także zwiększyła nierówności ze względu na płeć, status społeczny i zdrowotny.

W Światowym Dniu Zdrowia wzywano do podjęcia działań w celu wyeliminowania nierówności zdrowotnych w ramach całorocznej globalnej kampanii mającej na celu łączenie ludzi w celu budowania sprawiedliwszego i zdrowszego świata. Kampania podkreśla konstytucyjną zasadę WHO, zgodnie z którą „korzystanie z najwyższego osiągalnego poziomu zdrowia jest jednym z podstawowych praw każdej istoty ludzkiej, bez względu na rasę, religię, przekonania polityczne, warunki ekonomiczne i społeczne.

Podsumowanie:

1. Pracownicy OPZ oceniali sposób realizacji programów realizowanych przez placówki oświatowo – wychowawcze i podmioty lecznicze – wykonano 17 wizytacji tematycznych.
2. Informacje o realizowanych działaniach prozdrowotnych umieszczano na stronie internetowej PSSE.
3. Rok 2021 pod względem realizacji interwencji programowych, nieprogramowych i innych działań prozdrowotnych w placówkach objętych nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Suwałkach był kolejnym rokiem wyjątkowo trudnym. Pracownicy OPZ w znacznej mierze wykonywali zadania związane z obsługą interesantów i systemów teleinformatycznych w związku z wystąpieniem COVID -

Opracowała:

Ewa Chlebus

starsza pielęgniarka Oddziału Promocji Zdrowia

tel. 87 565 28 64